

Sjeldne fugler i Buskerud 2019

Rapport fra den lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen (LRSK) i Buskerud

av Steinar Stueflotten

Året 2019 ble et bra år hva gjelder funn av sjeldne fugler i Buskerud. Det ble registrert tre nye arter for fylket: munkegribb, alaskasnipe og asiasvartstrupe og en ny hybrid: kvinand x lappfiskand. I tillegg kan funn av følgende sjeldne arter nevnes: gråstrupedykker, toppskarv, egretthegre, svartglente, glente, svarthalespove, tundrasnipe, dvergterne, bieter, svartrødstjert, svartstrupe, busksanger, hauksanger og gulbrynsanger.

Saksbehandling

Denne rapporten er basert på 1060 registrerte funn av 113 arter, 4 underarter og 2 hybrider fra rapporteringsåret 2019. Dette er 10 % flere registreringer og 2 færre arter enn i 2018. Rapporten inneholder i tillegg 25 etterrapporteringer fra år før 2019: 3 fra 2018, 10 fra 2017, 5 fra 2016, 6 fra 2015 og 1 fra 1978. De fleste av disse gjelder rovfugler og ugler. Denne rapporten refererer til fylkes- og kommuneinndelinger per 2019 før regions- og kommunereformen i 2020.

LRSK har i forbindelse med denne rapporten ferdigbehandlet 108 godkjenningssaker av 32 arter/underarter/hybrider (flere av disse sakene gjelder de samme funnene). Dette er 10 færre saker enn i 2018 (-8 %). Ingen saker ble underkjent, men to observasjoner av båndkorsnebb og polarsisik ble ikke godkjent pga. ufullstendig rapportering. LRSK har i 2019 oversendt tre saker til NSKF: ett funn av dvergterne og to funn av asiasvartstrupe. Disse funnene ble godkjent.

LRSK har i 2019 bestått av: Steinar Stueflotten (sekretær), Torgrim Breiehagen, Frode Nordang Bye og Anders Hals. LRSKs oppgave er å kvalitetssikre observasjoner av sjeldne og uvanlige fuglearter og -forekomster i Buskerud og publisere oversikter over alle godkjente funn i årlige rapporter. All saksbehandling i komiteen skjer fortløpende på Artsobservasjoner.no (AO) med supplerende diskusjoner via e-post om nødvendig. Derfor er det viktig at også alle observatører fortløpende rapporterer sine funn på AO og ikke venter for lenge med å sende inn sjeldenhetsrapporter til LRSK på arter som krever beskrivelse/dokumentasjon. Dette gjøres direkte i systemet fra valideringslista di som du finner ute til venstre på «Min startside». En oversikt over hvilke arter dette gjelder, finner du bakerst i denne rapporten. Du får også en direkte påminnelse om dette i form av en gul varseltrekant når du registrerer funn av arter som krever dokumentasjon med innsendelse av sjeldenhetsrapport til LRSK. Underkjente funn og funn av beskrivelsesarter med ufullstendig rapportering blir fjernet fra alle offisielle lister og allmenn visning på AO.

Det er godt å se at rapporteringen av både sjeldne og vanlige arter fortsatt holder seg høyt på AO. Totalt registrerte 472 personer 58.642 observasjoner av 228 fuglearter på Artsobservasjoner fra Buskerud i 2019. Dette er 32 flere personer (+7 %), ca. 9100 flere observasjoner (+18 %), men 5 færre arter enn i 2018. Rapporteringsmengden på AO fra Buskerud er med dette tilbake på omtrent samme nivå som i 2014 og 2015 med ca. 60.000 observasjoner per år. LRSK takker alle rapportører som har bidratt til å holde kunnskapen om sjeldne fuglers forekomst i fylket oppdatert.

Noen hovedtrekk fra fugleåret 2019

Fugleåret 2019 ble et bra år hva gjelder forekomsten av sjeldne fugler i Buskerud. Det ble observert tre nye arter for fylket: **munkegribb**, **alaskasnipe** og **asiasvartstrupe**. Observasjonene av munkegribb regnes som et ikke-spontan funn (se artsomtale), noe som innebærer at antall godkjente arter økte med to til 307 arter per 2019. I tillegg kommer 15 arter som ikke regnes som spontant forekommende i fylket som f.eks. snøgås, rapphøne og munkegribb. såkalte kategori D og E arter. Det ble observert en ny hybrid for fylket: **kvinand x lappfiskand**. Andre observerte sjeldenheter som bør nevnes spesielt, er: **berghøne** (funn nr. 2), **toppskarv** (funn nr. 6), **svartglente** (funn nr. 2), **dvergterne** (funn nr. 3), **bieter** (funn nr. 2), **hauksanger** (funn nr. 7) og **gulbrynsanger** (funn nr. 9 og 10). For svartglente var det gått over 20 år siden førstefunnet av arten høsten 1998, for dvergterne også 20 år siden siste funn i juni 1999 og for bieter 28 år siden førstefunnet i august 1991. Verdt å nevne er også nye funn (antall funn i 2019 i parentes) av tundragås (1), stripegås (1), ringgås (7), mandarinand (7), gråstrupedykker (1), egretthegre (2), glente (2), tundralo (1), svarthalespove (1), lappspove (1), polarsnipe (2), tundrasnipe (1), storjo (1), dvergmåke (2), lappugle (4), hærfugl (2), trelerke (1), svartryggerle (2), svartrødstjert (4), svartstrupe (2) og busksanger (1). Verdt å nevne er også hekkfunn av gravand, hornugle og nattergal, samt vinterfunn av stjertand, bergand, smålom, storlom, toppdykker, dvergfalk, vandrefalk, sivhøne, rugde, skogdue, måltrost, duetrost, tornirisk og bergirisk. Det var store invasjoner av både båndkorsnebb og konglebit i fylket høsten 2019.

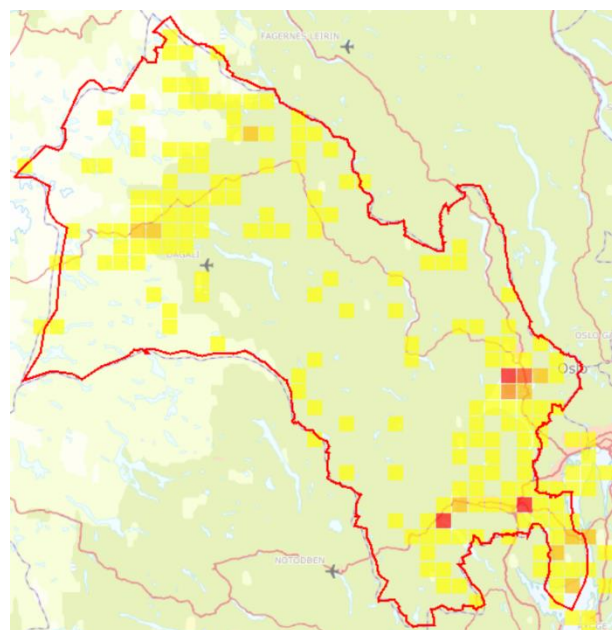
Året 2019 var som helhet varmere enn normalt med en årsmiddeltemperatur for Buskerud på 1,5 grader over normalen. Dette er likevel 0,4 grader lavere enn det svært varme året 2018. Årsnedbøren endte opp på 120 % av normalen. Året startet med en relativt normal januar, mens seinvinteren og våren var milde med hele 5 grader over normalen i februar og 2-3 grader over normal temperatur fram til slutten av april. Det var mye nedbør og snø i februar og mars. Våren kom brått i siste halvdel av april med flere dager med makstemperatur på 20 grader. Den milde og fine våren resulterte i tidlig ankomst for flere trekkfugler, bl.a. gravand, skjeand, myrrikse, dverglo, boltit, dobbeltbekkasin, makrellterne, fjellerke, låvesvale, svartryggerle, buskskvett, svartstrupe, steinskvett, boksanger og tornirisk. Starten på mai ble

derimot kjølig og våt, noe som slo uheldig ut for flere tidlighekkende arter. Gjennomsnittstemperaturen i mai lå 0,3 grader under normalen og nedbøren endte på 173 % med bl.a. kraftige regnbyger 21. mai. Også juni var våt (166 %). Resten av sommeren var relativt normal med 1-2 grader over normal temperatur og med litt mindre nedbør enn normalt. Det var ganske varmt en periode i slutten av juli (maks. temperatur på 31,8 grader i Hokksund og Drammen 26. juli). Det fine sommerværet fortsatte ut i september, mens oktober ble kaldt med 1 grad under normal temperatur. November var i sum nokså normal, men det var kaldt i begynnelsen av måneden. Desember derimot ble svært mild med hele 3 grader over normalen og med litt over normal nedbør (140 %). Isen la seg på Fiskumvannet den andre uka i desember, men gikk opp igjen seinere på vinteren. Den ekstremt milde vinteren fortsatte inn på nyåret i 2020. Vi hadde ingen kraftige høststormer eller ekstremvær i Buskerud dette året, følgelig ble det et dårlig år når det gjelder observasjoner av krykkjer, alkefugler og andre havfugler.

Kommuneoversikten nedenfor viser antall funn av sjeldne arter registrert på Artsobservasjoner per kommune de tre siste årene. Tallene for 2017 og 2018 er oppdatert med noen mindre korrigeringer av funnmengden disse årene, mens tallene for 2019 er eksklusivt funn av munkegribben «Brinzola». I 2019 er det Hole som topper lista med Øvre Eiker og Ringerike på de neste plassene. Hurum og Hol har falt ned fra topp tre plasseringer. Kartet nedenfor viser hvor i fylket det i denne rapporten er gjort funn av sjeldne arter. Som tidligere er det færrest funn i midt fylket. Totalt er det like mange 5x5 km ruter med slike funn i 2019 som i 2018. «Hot spots» finner vi som tidligere i områdene Fiskumvannet, Linnesstranda og Nordre Tyrifjorden, men merk også gode ruter i Ustedalen/Geilo og sør i Hemsedal.

Tabell 1: Funnstatistikk per kommune (antall godkjente funn av sjeldne arter på Artsobservasjoner).

Kommune	2017	2018	2019
Drammen	16	12	13
Flesberg	9	5	2
Flå	9	11	6
Gol	29	32	19
Hemsedal	75	42	50
Hol	164	117	104
Hole	107	104	154
Hurum	176	131	125
Kongsberg	37	25	23
Krødsherad	11	5	4
Lier	107	94	105
Modum	24	25	28
Nedre Eiker	32	18	12
Nes	23	13	18
Nore og Uvdal	19	22	23
Ringerike	108	99	136
Rollag	5	0	4
Røyken	47	24	36
Sigdal	10	8	5
Øvre Eiker	179	130	149
Ål	72	48	43
Sum Buskerud	1259	965	1059

5x5 km ruter kodet etter antall sjeldne arter rapportert på Artsobservasjoner i 2019. Gule ruter 1-8 arter, de mørkeste røde rutene med > 30 sjeldne arter.

Endringer i rapporteringslista

De nye artene munkegribb, alaskasnipe og asiasvartstrupe er lagt til rapporteringslista. Aftenfalk er fra 1.1.2020 overført fra NSKF til vurdering av LRSK. Vinterfunn av sivhøne er tilføyd lista i samsvar med gjeldende rapporteringspraksis, og båndkorsnebb er fra 1.7.2020 tatt ut som beskrivelsesart.

Oppbygging av rapporten

Denne årsrapporten er bygd opp etter samme systematikk som tidligere. Opplysningene i artsomtalen er satt opp på følgende vis: (1) fuglens norske navn, (2) vitenskapelig navn, (3) * funnkategori som inngår i rapporten, f.eks. alle funn, hekkfunn eller vinterfunn, (4) antall registrerte funn i parentes med angivelse av antall akkumulerte funn/individer før rapportåret, hvis kjent, etterfulgt av antall funn/individer i rapportåret. LRSK/NSKF til slutt betyr at arten er en beskrivelsesart godkjent av henholdsvis LRSK eller NSKF, (5) nyregistrerte etterrapporteringer fra tidligere år, (6) antall observerte individer i rapportåret med kjønn og alder hvis bestemt, (7) funntype hvis rapportert, (8) lokalitet, (9) kommune, (10) observasjonsdato(er), (11) * bak dato angir et positivt belegg med beleggstype i parentes (F - fotografi, V - video/filmopptak, L - lydopptak og D - drept eller funnet død hvis fuglen er innsamlet og skinnlagt/utstoppet), (12) navn på den/de som observerte fuglen (med * foran navnet til den som oppdaget fuglen, hvis kjent), (13) kommentarer til observasjonen(e). Et funn kan bestå av en eller flere observasjoner av samme fugl(er).

Antall oppgitte funn gjelder bare funn som er rapportert på AO og godkjent av LRSK. Artsnavn i hakeparentes angir ikke-spontant forekommende arter, dvs. arter som er sluppet fri eller har rømt fra fangenskap (D- og E-arter).

Rapporterte og godkjente funn

sangsvane (*Cygnus cygnus*):

* hekkefunn (5), sommerfunn (6)

Hekkefunn 2019: 1 hekking (1 par) rugende Synstevann, Buvatn, Nes 16.4-1.6 (Rolf E. Andersen). 1 hekking (2 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Murmyrene, Hemsedal 19.4-30.6 (Vegard Bang Fjeldheim, Stine Bang Fjeldheim, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hekking (1 par) rugende Råen, Fiskumvannet, Øvre Eiker 19.4-29.5 (Steinar Stueflotten mfl.). 1 hekking (1 par) reir i bruk Pålgardvatnet, Hol 1.5-2.6 (Trond Bølstad, Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass mfl.). 1 hekking (2 ind.) rugende Solheimstøltjønne, Solheimstulen, Nore og Uvdal 10.5-7.6 (Bjørn Lauritzen). 4 ind. (1 par + 2 1K) unger utenfor reir, ikke utvokste Fiskumvannet, Øvre Eiker 6.9 (Steinar Stueflotten).

Sommerfunn 2019: 2 adult Kvelvsavatn, Sigdal 9.-10.6 (Lars Rogstad). 1 ind. Sør-Hydalen, Hemsedal 16.6 (Bent Fjeldheim). 3 adult Linnestranda, Lier 16.6 (Bjørn Penk, Noah Penk, Anders T. Hangård, Jerry Skogbeck). 1 par Grandane, Strandafjorden, Ål 19.6 (Torgrim Breiehagen). 1 ind. Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 27.6 (Marius von Glahn). 1 par permanent revir Viketjønne, Vergjedalen, Nore og Uvdal 8.7 (Øyvind Stickler). 1 ind. rastende Småøyene, Steinsfjorden, Hole 9.7 (Marius von Glahn). 1 ind. rastende Steinsfjorden, Hole 14.-31.8 (Marius von Glahn, Frode Munkhaugen, Terje Pettersen).

Arten hekker fast på noen få lokaliteter bl.a. i Hemsedal, Hol og Øvre Eiker. Solheimstøltjønne i Nore og Uvdal er ny hekke lokalitet. Det kan ofte være vanskelig å påvise vellykket hekking hos sangsvaner da paret som regel forsvinner raskt fra reiområdet med de nyklekte ungene. Men de kan, som på Fiskumvannet, dukket opp igjen med store unger seinere på sommeren.

sædgås (*Anser fabalis*):

* alle funn (67/264 - 5/5)

2019: 1 ind. Mælingen, Ringerike 21.3 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 1 ind. rastende Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 10.4 (Bjørn Harald Larsen). 1 ind. (ua. *fabalis*) Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 22.4 (Didrik Løstegård Kristensen, Christian Dalen). 1 ind. (ua. *fabalis*) Fiskumvannet, Øvre Eiker 4.10 *(F) (Steinar Stueflotten). 1 ind. næringssøkende (ua. *rossicus*) Øvremyro, Holsfjorden, Hol 5.10 *(F) (Torstein Seim via Torgrim Breiehagen).

Arten observeres fåtallig i trekketidene vår (mars-mai) og høst (september-november). Tre av funnene er underartsbestemt til henholdsvis ua. *fabalis* (2) og ua. *rossicus* (1). Sædgåsa er en sjelden art i nordfylket, men underarten *rossicus* er tidligere påvist hekkende inne på Hardangervidda (Stueflotten 2009). Underarten tundrasædgås (*rossicus*) ble tidligere ansett som svært sjelden i Norge, men ny kunnskap har vist at denne underarten forekommer regulært på vårtrekket og som overvintrende langs kysten.

sædgås, underarten *fabalis* (*Anser fabalis fabalis*):

* alle underartsbestemte funn (10/22 - 2/2) LRSK

2019: 1 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 22.4 (Didrik Løstegård Kristensen, Christian Dalen). 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 4.10 *(F) (Steinar Stueflotten).

sædgås, underarten *rossicus* (*Anser fabalis rossicus*):

* alle underartsbestemte funn (4/6 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. næringssøkende Øvremyro, Holsfjorden, Hol 5.10 *(F) (Torstein Seim via Torgrim Breiehagen).

kortnebbgås (*Anser brachyrhynchus*):

* vinterfunn (0), store antall ≥ 1000 ind.

Store antall 2019: Minst 1030 ind. ptN Engersand og Linnestranda, Lier 22.3 (Tore Gunnarsen, Jorunn Villand). 1800 ind. ptN Mo gård, Steinsletta, Hole 29.3 (Terje Pettersen mfl.). 4639 ind. ptN Bakkeløkka, Verket, Hurum 29.3 (Eli Gates). 4300 ind. rastende Nordfjorden, Ringerike 1.4 (Marius von Glahn, Terje Pettersen, Didrik Løstegård Kristensen). 1565 ind. ptS Fiskumvannet, Øvre Eiker 19.9 (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum).

Vårtrekket startet med et stort trekk på minst 1100 ind. allerede 22.3., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 2.4. ± 10 dager (25 år) og 26.3. ± 6 dager siste 10 år. Vårtrekket varte til 22.5. Topp trekkdager hadde vi 29.3.-2.4. med ca. 10.000 ind. Starten på vårtrekket og trekktoppen kom ca. en uke tidligere enn i 2018. Det ble registrert til sammen minst 17.500 ind. ptN gjennom Buskerud denne våren, noe som er ca. 10.000 ind. færre enn i 2018. Høsttrekket startet 3.9. og varte til 7.11. Det ble registrert til sammen ca. 6.200 ind. ptS gjennom Buskerud denne høsten. Det er det høyeste antallet på mange år. Normalt observeres sjelden > 5.000 ind. på høsttrekket. Hele 2.580 ind. ptS den 19.9., ellers har det vært sjeldent å observere > 1000 ind. på en dag gjennom Buskerud på høsttrekket.

tundragås, underarten *albifrons* (*Anser albifrons albifrons*):

* alle underartsbestemte funn (14/25 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. næringssøkende Onsaker og Stadum, Hole 3.-4.4 *(F) (*Terje Pettersen, Marius von Glahn, Aksel Olsson).

Arten tundragås observeres nesten årlig i lite antall i trekketidene vår (mars-mai) og høst (september-november), hyppigst i Nordre Tyrifjorden. Nesten alle observerte tundragjess i Buskerud tilhører den østlige underarten *albifrons*. Totalt er det kjent 35 funn av tundragjess i Buskerud.

Tundragås ua. *albifrons* Nordre Gornes, Onsaker, Hole 03.04.19. Foto: Terje Pettersen

[stripegås] (*Anser indicus*):

* alle funn (30/48 - 1/1)

2019: 1 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 23.8-13.9 (*Halvard Fausk, Terje Pettersen).

Arten sees nå nesten årlig i Buskerud i sommerhalvåret, hyppigst i mai-juni. Funn av stripegjess er plassert i kategori E (arter som regnes som rømlinger).

grågås x kanadagås (*Anser anser* x *Branta canadensis*):

* alle fotodokumenterte funn (23/27 - 3/3) LRSK

2019: 1 ind. Averøya, Ringerike 15.3 *(F) (Marius von Glahn). 1 ind. Linnestranda, Lier 22.3 *(F) (Jorunn Villand). 1 ind. Åsatangen, Åsa, Ringerike 7.-13.4 *(F) (Terje Pettersen, Aksel Olsson). 1 ind. Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 6.-9.7 *(F) (Terje Pettersen mfl.). 1 ind. Sandtangen, Onsaker, Hole 31.8 *(F) (Marius von Glahn, Terje Pettersen, Aksel Olsson). 1 ind. Karlsrudtangen og Synneren, Ringerike 14.9 *(F) (Terje Pettersen). 1 ind. Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 21.9 *(F) (Aksel Olsson). 1 ind. Steinsfjorden, Hole 29.10-15.12 *(F) (Steinar Stueflotten, Terje Pettersen, Kendt Myrmo).

En hybrid grågås x kanadagås har hatt fast tilhold i Nordre Tyrifjorden de siste årene. Bildene tyder på at det er denne gåsa som ble observert på de fleste datoer i 2019, mens individet observert 31.8. og 14.9. er en annen hybridgås med et mer gråbrunt hode og et grått nebb, muligens et individ med innslag av noen svanegås-gener. Det foreligger flere observasjoner av de antatt samme grågås x kanadagås hybridene i Nordre Tyrifjorden i 2019 enn de fotodokumenterte funnene som er referert her. Observasjonen på Linnestranda i Lier 22.3. er kun det andre funnet av en slik hybridgås på denne lokaliteten.

hvitkinngås (*Branta leucopsis*):

* hekkefunn (10/38 par), vinterfunn (6 - 0)

Hekkefunn 2019: 2 par reir med egg eller unger Storskjær, Drøbaksundet (Bu), Hurum 9.4-19.5 (Steinar Stueflotten, Geir Sverre Andersen, Morten Bergan mfl.). 3 par reir med egg eller unger Geitungholmen, Slemmestad, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 2 par reir med egg eller unger Ramtonholmen, Ramton, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 4 par reir med egg eller unger Høvikskjæra, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 1 par reir med egg eller unger Sandspollen, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 9 par reir med egg eller unger Sundbyholmene, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 5 par reir med egg eller unger Saltskjær, Hurum 25.5 (Tonny Andersen). 7 par reir med egg eller unger Mølen, Hurum 25.5 (Tonny Andersen). 1 par reir med egg eller unger Ertsvikskjær, Hurum 25.5 (Tonny Andersen). 4 par reir med egg eller unger Vealøs, Hurum 25.5 (Tonny Andersen).

Flere par hekker på øyer og holmer i Røyken og Hurum. Sjøfugltellingene som utføres annethvert år fanger opp de fleste av disse, f.eks. 22 hekkende par i 2015, 36 par i 2017 og 38 par i 2019. Antall vellykkede hekkinger er ikke kjent. Verdt å nevne er også en flokk på 90 ind. ptS Linnestranda, Lier 14.9. (Jens Erik Nygård) og 85 ind. ptS Verket, Hurum 23.9. (Eli Gates).

ringgås (*Branta bernicla*):

* alle funn (24/995 - 7/4800)

2019: 1000 ind. trekkende Holmsbu, Hurum morgen 23.5 (Eli Gates, Jostein Bærø Engdal). 1000 ind. ptNØ Holmsbu, Hurum kveld 23.5 (Eli Gates). 1420 ind. trekkende (ua. *hrota*) Slemmestad, Røyken ettermiddag 23.5 (Kjetil Johannessen, Eirik Kristoffersen). 500 ind. trekkende Drøbaksundet (Bu), Hurum 23.5 (Steinar Stueflotten). 1200 ind. trekkende Breiangen, Hurum 23.5 (Steinar Stueflotten). 400 ind. ptV Holmsbu, Hurum 24.5 (Eli Gates). 700 ind. trekkende Fiskumvannet, Øvre Eiker 24.5 (Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. (ua. *hrota*) Statens Hus, Drammen By, Drammen 28.-31.5 (Fredrik Stige, Jorunn Villand, Bjørn Penk mfl.). 1 ind. overflygende Eikredammen, Hemsedal 30.5 (Robin Fjellidal). 2 ind. rastende (ua. *hrota*) Eikredammen, Hemsedal 1.-3.6 (Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim mfl.).

Ringgjess sees normalt bare sjeldent på vårtrekket i Buskerud (ultimo mai – primo juni). Enkelte år kan arten opptre i store flokker som kommer trekkende inn Oslofjorden for så å snu og trekke utover igjen og fortsette trekket videre nordover langs kysten. Sist slike flokker ble sett på trekk i Buskerud, var 1.-2.6.2015. I dagene 23. og 24. mai 2019 resulterte trolig spesielle værforhold med frisk bris fra sør, i at mange store flokker med ringgjess med til sammen flere tusen individer trakk inn Oslofjorden der de surret rundt i lang tid før de fortsatte sørvestover og ut mot kysten igjen. Noen flokker havnet også et stykke inne over land som de to flokkene som sirklet over Fiskumvannet en god halvtime om kvelden 24.5., før de til slutt trakk videre mot SV. Bare en gang tidligere er det sett en flokk med ringgjess på trekk over Fiskumvannet og Øvre Eiker, ref. 150-180 ind. 31.5.1999 (Jan Trygve Bollerud, Finn Gregersen). Observasjonene fra Eikredammen i Hemsedal 30.5.-3.6. kan tyde på at noen av ringgjessene fortsatte vårtrekket over innlandet, noe som også er påvist tidligere med satellittmerkede ringgjess (Stueflotten 2012). De fleste observasjoner av ringgjess i Buskerud dreier seg om den lysbukete underarten *hrota* som hekker på Svalbard.

ringgås, underarten *hrota* (*Branta bernicla hrota*):

* alle underartsbestemte funn (6/103 - 3/1423) LRSK

2019: 1420 ind. trekkende Slemmestad, Røyken 23.5 (Kjetil Johannessen, Eirik Kristoffersen). 1 ind. Statens Hus, Drammen By, Drammen 28.-31.5 (Fredrik Stige, Jorunn Villand, Bjørn Penk mfl.). 2 ind. rastende Eikredammen, Hemsedal 1.-3.6 (Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim mfl.).

gravand (*Tadorna tadorna*):

* hekkefunn (2), vinterfunn (3)

Hekkefunn 2019: 1 par med 4+ unger utenfor reir, ikke utvokste Verketsøya, Hurum 25.5 (Eli Gates). 1 hekking (8 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Linnestranda, Lier 15.6-11.8 (Jens Erik Nygård, Bent Ellingsen, Jorunn Villand, Steinar Stueflotten mfl.).

Vinterfunn 2019: 1 ind. Holmsbusteinene, Holmsbu, Hurum 16.2 (Odd Rygh, Hans Petter Kristoffersen). 1 ind. Vealøs, Hurum 25.2 (Steinar Stueflotten). 1 ind. ptN Storskjær, Drøbaksundet (Bu), Hurum 26.2 (Jostein Bærø Engdal).

Fåtallig og heller sjelden hekkefugl i kyststrøkene i Buskerud. Et par med unger ble også observert på Verket i juni 2018. Siste kjente vellykkede hekking på Linnestranda, Lier var i 2009. Av de 8 ungene som ble klekt her i juni 2019, vokste bare 4 opp til flygedyktige alder. Observasjonene fra februar dreier seg om tidlig ankomst på vårtrekket og er ikke egentlige vinterfunn, definert som observasjoner i des-jan ifølge NFKFs rapporteringsliste.

mandarinand (*Aix galericulata*):

* alle funn (24/25 - 7/7)

2019: 1 hann Linnesstranda, Lier 5.-6.4 (*Rolf E. Andersen, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hann Svendsrudvika, Sælabonn, Hole 16.4 (*Jens Tøndel Fossum, Terje Pettersen). 1 hann Hønefossen, Hønefoss By, Ringerike 25.4 (Didrik Løstegård Kristensen). 1 hann Linnesstranda, Lier 1.5 (Steinar Stueflotten, Bent Ellingsen, Ole Bjørn Braathen, Jorunn Villand mfl.). 1 ind. Kongsberg golfbane, Såttvet, Kongsberg 23.5 (Bjørn Lauritzen). 1 hann Fjordparken, Drammen By, Drammen 29.8-27.10 (*Olaug Gjertsen, Steinar Stueflotten, Terje Pettersen, Jostein Bærø Engdal mfl.). 1 hann Bergsvingen, Øvre Eiker 4.10 (Steinar Stueflotten).

Funn av mandarinand er plassert i kategori C (forvillde arter som reproducerer i vill tilstand). Funn av påvist rømte prydder skal imidlertid registreres som ikke spontane. Arten observeres stort sett bare vår og høst i Buskerud og da nesten alltid som enslige hanner. Sju funn på ett år er rekord så langt i fylket. Hannen som oppholdt seg i Fjordparken, Drammen høsten 2019, var i eklipsedrakt da den ble oppdaget i slutten av august. Den kunne følges i to måneder mens den mytete over til praktdrakt. Denne hannen ble et meget populært fotoobjekt blant mange fuglefotografer både på AO og Facebook.

brunnakke (*Mareca penelope*):

* hekkefunn (1)

2019: 1 hunn engstelig adferd, indikasjon på hekking Nedre Fesheimtjerne, Golsfjellet, Gol 14.7 (Per Furuseth).

Fåtallig og heller sjelden hekkefugl i Buskerud.

snadderand (*Anas strepera*):

* alle funn (79/141 - 7/10)

2019: 1 hann Linnesstranda, Lier 14.4 (Ketil Wardenær). 2 hanner Vik, Steinsfjorden, Hole 28.4 (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Aksel Olsson, Vegard Bunes mfl.). 1 hann Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.5 (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten). 1 adult hann Grønødden, Holsfjorden, Hol 1.6 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde). 1 hann Linnesstranda, Lier 15.6-5.7 (Jens Erik Nygård, Bent Ellingsen, Jorunn Villand, Steinar Stueflotten mfl.). 3 ind. Sætrepollen, Sætre, Hurum 9.9 (Jostein Bærø Engdal). 1 adult hann Synneren, Ringerike 11.-15.10 (*Terje Pettersen, Marius von Glahn, Tore Westgård, S. Stueflotten).

Arten er i seinere år observert årlig på vårtrekket (april-mai), gjennomsnittlig ankomstdato: 22.4. ± 12 dager (24 år), noe sjeldnere sommer og høst (sep.-okt.). God forekomst i 2019 etter et svakt år i 2018.

To snadderand hanner Vik, Hole 28.04.19.
Foto: Steinar Stueflotten

stjertand (*Anas acuta*):

* hekkefunn (0), vinterfunn (11/11 - 2/2)

Vinterfunn 2019: 1 hann stasjonær Fjordparken, Drammen By, Drammen 4.1-22.2 (Jorunn Villand, Jostein Bærø Engdal, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hann stasjonær Fjordparken, Drammen By, Drammen 2.-31.12 (Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård, Sigurd Iversen mfl.).

Fåtallig hekkefugl i nordfylket, men ingen rapporterte hekkefunn i 2019. En hann med lys blågrå plastring på venstre fot overvintret i Fjordparken, Drammen vinteren 2018/2019 og på nytt vinteren 2019/2020. Plastringen tyder på at denne hannen opprinnelig må ha rømt fra et oppdrett eller lignende, og funnet regnes derfor som ikke spontant. Hannen oppholdt seg i Fjordparken fram til 20.3. og dukket opp igjen samme sted 6.10.

knekkand (*Anas querquedula*):

* alle funn (- 7/15)

2019: 1 par Synneren, Ringerike 16.-19.4 (Marius von Glahn, Terje Pettersen, Eirik Kristoffersen mfl.). 1 hann Fiskumvannet, Øvre Eiker 24.4 (Steinar Stueflotten). 1 par Linnesstranda, Lier 25.4 (Jostein Bærø Engdal). 2 par Fiskumvannet, Øvre Eiker 25.4 (Eirik Kristoffersen, Jorunn Villand mfl.). 1 par Fjellheim våtmark, Vatsfjorden, Ål 26.4 (Bård Kyrkjedalen). 1 adult hann Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 26.4-3.5 (Kendt Myrmo, Lars Dolmen,

Steinar Stueflotten mfl.). 1 par Tårnet, Hegstad beitemark og Måsmesmyra, Fiskumvannet, Øvre Eiker 28.4-24.5 (Morten Hunn, Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite, Jorunn Villand mfl.). 1 par Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 10.-31.5 (Kendt Myrmo, Didrik Løstegård Kristensen). 1 hann Linnesstranda, Lier 13.-16.5 (Rolf E. Andersen, Ole Bjørn Braathen, Steinar Stueflotten, Jorunn Villand mfl.). 1 par Linnesstranda, Lier 17.5 (Steinar Stueflotten, Ole Bjørn Braathen, Eirik Kristoffersen mfl.). 1 hann Sygardslåtta nedre og Eikredammen, Hemsedal 19.5 (Stian Sannes, Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim, Bent Ellingsen). Maks. 4 ind. (3 hanner + 1 hunn) Fiskumvannet, Øvre Eiker 24.5-18.6 (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Jorunn Villand mfl.). 1 hann Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 4.6 (Steinar Stueflotten).

Arten observeres fåtallig, men regelmessig i sommerhalvåret, hyppigst om våren (april-mai). Gjennomsnittlig ankomstdato: 23.4. ± 12 dager (38 år). Observasjonene av flere individer ved Fiskumvannet dette året indikerer mulig hekking/hekkeforsøk her i 2019, men uten at dette ble bekreftet.

skjeand (*Anas clypeata*):

* alle funn (- 9/16)

2019: 1 hann Stryken, Hokksund, Øvre Eiker 8.4 (Anders Hals). 1 par Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 18.4 (Steinar Stueflotten, Terje Pettersen). 1 par Linnesstranda, Lier 23.4 (Jorunn Villand). 1 par Eikredammen, Hemsedal 24.4 (*Stian Sannes, Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim). 2 hann Linnesstranda, Lier 25.4 (*Melvin Åsum, Steinar Stueflotten, Jostein Bærø Engdal). 1 par næringssøkende Juveren, Ringerike 26.4 (Eirik Kristoffersen, Aksel Olsson). 1 par Fiskumvannet, Øvre Eiker 11.-12.5 (Lars Dolmen, Johs Edvardsen, Steinar Stueflotten). 3 ind. Linnesstranda, Lier 17.5 (Steinar Stueflotten, Ole Bjørn Braathen, Jorunn Villand, Eirik Kristoffersen). 1 hann Linnesstranda, Lier 3.6 (Jorunn Villand). 2 hunnfarget Linnesstranda, Lier 31.8 (Steinar Stueflotten). 1 hunnfarget Miletjern, Nedre Eiker 28.9-12.10 (*Jorunn Villand, Eli Bondlid, Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten mfl.).

Arten observeres fåtallig, men regelmessig, spesielt i trekketidene vår (medio april – mai) og høst (medio august–oktober). Tidlig ankomst 8.4.2019, jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 23.4. ± 10 dager (36 år). Noen av individene på Linnesstranda i april-mai kan dreie seg om de samme fuglene. Observasjoner i nordfylket som det på Eikredammen i Hemsedal 24.4., er relativt sjeldne.

taffeland (*Aythya ferina*):

* alle funn (- 2/2)

2019: 1 adult hann Linnesstranda, Lier 14.4 (Jens Erik Nygård, Ole Bjørn Braathen, Steinar Stueflotten, Bent Ellingsen mfl.). 1 hunn Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.-28.10 (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Melvin Åsum).

Arten observeres årlig i lite antall på vårtrekket (april – mai) og høsttrekket (september – medio november), hyppigst på Fiskumvannet og i Nordre Tyrifjorden, sjeldent ellers. Forrige observasjon på Linnesstranda var i oktober 2017. Gjennomsnittlig ankomstdato: 17.4. ± 15 dager (34 år).

bergand (*Aythya marila*):

* hekkefunn (0), vinterfunn (2/2)

Vinterfunn 2019: 1 hunnfarget næringssøkende Vik og Kroksund, Steinsfjorden, Hole 13.-17.12 (*Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 hunnfarget næringssøkende Svendsrudvika, Sælabonn, Hole 23.12 (Terje Pettersen).

Sparsom hekkefugl i øvre deler av fylket. Sees ellers årlig på vår- og høsttrekket. Vinterfunn er sjeldne. Observasjonene i Steinsfjorden og Sælabonn kan dreie seg om samme individ.

havelle (*Clangula hyemalis*):

* alle funn (- 11/14)

2019: 1 par Gjernes, Strandafjorden, Ål 14.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 par Ustedalsfjorden, Hol 27.5 (Trond Bølstad, Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass). 1 hunn Verket, Hurum 5.-6.6 (Eli Gates). 1 ind. Pålgardvatnet, Hol 8.6 (Asgeir Askeland). 1 hann Verket, Hurum 13.6-7.7 (Eli Gates, John Apeland). 1 adult hunn Verket, Hurum 11.8 (Eli Gates). 1 hann Tofte brygge, Hurum 7.10 (Steinar Stueflotten). 1 hann Vik, Steinsfjorden, Hole 18.-31.10 (*Terje Pettersen, Tore Westgård, Marius von Glahn, Steinar Stueflotten). 1 hann Ramvikholmen, Hurum 26.10 (Bjørn Olav Tveit, Magne Klann). 1 1K hann Vik, Steinsfjorden, Hole 17.-29.11 (*Eli Bondlid, Terje Pettersen mfl.). 2 ind. Filtvet brygge, Hurum 11.12 (Jorunn Villand).

Sjelden hekkefugl i indre fjellstrøk, ingen bekreftede hekkefunn i 2019, ellers fåtallig og kun sporadisk observert i lavlandet vår (april-mai) og høst (oktober-november), mer sjeldent i lavlandet om sommeren, jf. observasjonene på Verket i Hurum sommeren 2019. Gjennomsnittlig ankomstdato: 3.5. ± 12 dager (23 år). Seineste observasjon i gjennomsnitt: 13.11. ± 19 dager (23 år), sjelden vintergjester.

svartand (*Melanitta nigra*):

* hekkefunn (2), funn ≥ 20 ind.

Hekkefunn 2019: 1 adult hunn med unger utenfor reir, ikke utvokste Rukehovda, Hol 14.7 (Hans Peter Melby). 6 ind. (1 adult hunn + 5 1K) næringssøkende Vestre Bakkatjønn, Nore og Uvdal 8.9 (Eirik Sekse, Agnar Målsnes). Flokker 2019: 50 ind. trekkende Odden, Slemmestad, Røyken 23.5 (Kjetil Johannessen). 300 ind. rastende Ekrebukta, Filtvet, Hurum 23.5 (Eirik Kristoffersen). 200 ind. rastende Filtvet brygge, Hurum 23.5 (Petter Osbak).

Fåttallig hekkefugl i fjellet i nordfylket. Årviss vintergjest, hyppigst observert rundt Hurumlandet. Større flokker på ≥ 20 ind. er heller sjeldne. Ekstremt store flokker ble observert på vårtrekket i Oslofjorden i mai 2019.

sjøorre (*Melanitta fusca*):

* hekkefunn (1), funn ≥ 20 ind.

Hekkefunn 2019: 1 hekking (3 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Torsetlia, Nore og Uvdal 21.8 (Bjørn Helge Larsen).

Flokker 2019: 35 ind. Drøbaksundet (Bu), Hurum 15.1 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 20-39 ind. Verket, Hurum 12.-27.4 (Eli Gates, John Apeland). 34-52 ind. Verket, Hurum 6.-25.5 (Eli Gates, John Apeland). 25-58 ind. Verket, Hurum 5.-25.6 (Eli Gates, Steinar Stueflotten). 20 ind. Vollebukta, Verket, Hurum 13.8 (Steinar Stueflotten). Maks. 59 ind. Vollebukta, Verket, Hurum 5.9 (Eli Gates, Steinar Stueflotten).

Sjøorren hekker spredt i indre fjellstrøk (ett bekreftet hekkefunn i 2019), og sees sporadisk i lavlandet utenom hekketida og langs kysten høst og vinter. Regelmessig langs Hurumlandet om vinteren, men sjelden >10 ind. sammen. Som tidligere år, rastet det store antall sjøorrer i Vollebukta, Verket på vårtrekket i perioden 12.4.-25.6., maks. 58 ind. 25.6. (Eli Gates). Også mange individer samme sted på høsttrekket primo september.

kvinand x lappfiskand (*Bucephala clangula* x *Mergus albellus*):

* alle funn (0 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. næringssøkende Busund bru, Ringerike 2.-26.10 *(F) (*Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Marius von Glahn).

Sjelden andehybrid som observeres nesten årlig i Norge. Dette er førstefunn av denne hybridene i Buskerud.

Kvinand x lappfiskand hybrid Busund bru, Ringerike 02.10.19. Foto: Terje Pettersen

lappfiskand (*Mergellus albellus*):

* alle funn (179 - 4/5)

2019: 1 hunnfarget stasjonær Synneren, Ringerike 14.-18.4 (Marius von Glahn, Frode Munkhaugen, Terje Pettersen mfl.). 1 hunnfarget Juveren, Ringerike 19.4 (Terje Pettersen). 2 hunnfarget Herøysundet, Steinsfjorden, Hole 3.10 (Terje Pettersen). 1 1K Fiskumvannet, Øvre Eiker 4.10 (Steinar Stueflotten). 1 hunnfarget Juveren, Ringerike 26.10-6.11 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten).

Arten opptrer årvisst i Buskerud i vinterhalvåret oktober – april. Hyppigst på vårtrekket ultimo mars - medio mai og på høsttrekket i oktober-november. Antall funn varierer mye fra år til år. Mens 2017 var et svakt år med bare ett funn, er det gjort flere funn igjen de to siste årene. Observasjonene i Synneren og Juveren i april dreier seg trolig om samme individ.

vaktel (*Coturnix coturnix*):

* alle funn (- 27/30)

2019: 1 ind. sang/spill Sundby, Rødbyvannet, Hurum 26.-31.5 (Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal). 1 ind. sang/spill Flesaker, Fiskumvannet, Øvre Eiker 30.5 (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals). 1 ind. sang/spill Brandvol, Hemsedal 31.5 (Vegard Bang Fjeldheim). 1 ind. sang/spill Sørums-Mo gård-Steinsletta V, Hole 5.-15.6 (Terje Pettersen, Didrik Løstegård Kristensen). 1 adult hann sang/spill Sem, Øvre Eiker 10.6 (Jens Erik Nygård). 1 ind. sang/spill Veisten, Steinsletta, Ringerike 14.6 (Marius von Glahn). 1 hann sang/spill Busland, Øvre Eiker 14.6 (Jon Ludvig Hals). 1 hann sang/spill Åker, Hokksund, Øvre Eiker 14.-17.6 (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten). 1-2 ind. sang/spill Bergsvingen, Øvre Eiker 14.6-12.7 (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Eirik Kristoffersen mfl.). 1-2 ind. sang/spill Domholt, Hole 15.-17.6 (Terje Pettersen). 1-2 ind. lokkelyd, øvrige lyder Hals, Øvre Eiker 16.-24.6 (Anders Hals). 1 ind. sang/spill Hole kirke, Hole 21.6 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Hovland Ø, Øvre Eiker 21.-25.6 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand). 1 ind. sang/spill Bryn, Hokksund, Øvre Eiker 21.-25.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Hårum N, Hole 24.6-3.7 (Didrik Løstegård Kristensen). 1 ind. sang/spill Vålen, Vestfossen, Øvre Eiker 25.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Vikersund, Modum 28.6 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. sang/spill Mælingen, Ringerike 29.6 (Kendt Myrmo). 1 ind. sang/spill Fjelstad og Smiubakken, Røyse, Hole 30.6-2.7 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Mo gård, Steinsletta, Hole 8.7 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Sundby, Rødbyvannet, Hurum 17.7 (Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal). 1 ind. sang/spill Efteløt, Kongsberg 5.8 (Bård Engelstad). 1 ind. sang/spill Svarverud, Vikersund, Modum 12.8 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. sang/spill Averøya, Ringerike 13.8 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Svarstad, Hole 18.8 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Frøyshov, Røyse, Hole 18.8 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Bergsvingen, Øvre Eiker 19.-20.8 (Steinar Stueflotten).

Arten observeres årlig i nedre deler av fylket fra ultimo mai til ultimo august, mer sjeldent i øvre deler av fylket som på Brandvol i Hemsedal 31.5. Gjennomsnittlig ankomstdato: 29.5. ± 10 dager (28 år). Godt år med mange observasjoner i Buskerud sommeren 2019. Flest funn er gjort i Hole (6) og Øvre Eiker (8). Noen av observasjonene i Hole og i Øvre Eiker kan dreie seg om de samme individene.

[berghøne] (*Alectoris chukar*):

* alle funn (1/1 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. Åssiden, Drammen 7.-10.10 *(F) (Gro Eli Dyrendahl Lervik, Jostein Bakke).

En rømt berghøne, trolig en hunn, hadde tilhold i et boligområde på Åssiden i Drammen (Store Landfall øvre 75-77) noen dager i oktober. Funnet ble fanget opp via et innlegg med bilder på Facebook 7.10.:

<https://www.facebook.com/groelidyrendahl.lervik/posts/1643383429130684>. Fuglen ble observert samme sted av Jostein Bakke 10.10. Berghøner som dette ansees å ha rømt fra et oppdrett eller lignende og regnes derfor som en ikke-spontan art i kategori E. Vi kjenner bare til ett tidligere funn av rømt berghøne i Buskerud, ref. 1 ind. Flesberg 20.7.-11.8.1994.

smålom (*Gavia stellata*):

* hekkefunn (3), vinterfunn (1)

Hekkefunn 2019: 1 ind. rugende Frosen-området, Ål 8.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 adult rugende skjermet lok.1, Ål 11.6 (Torgrim Breiehagen). 1 ind. mat til unger skjermet lok., Nes 7.7 (Rolf E. Andersen). 2 pulli stasjonær skjermet lok.1, Ål 22.7 (Torgrim Breiehagen). 1 hekking (1 pulli + 1 adult) Frosen-området, Ål 24.7 (Andrew W. Clarke, Elsa M. Wallumrød).

Vinterfunn 2019: 1 ind. Neset, Drøbaksundet (Bu), Hurum 3.12 (Simon Rix, Anders Braut Simonsen).

Arten hekker spredt i nord- og midtfylket og sees regelmessig på vårtrekket i Tyrifjorden, Drammensfjorden og langs kysten av Hurumlandet, mer sporadisk i lavlandet ellers i nedre deler av fylket. Også Grunnane i Svelvik

(Vestfold, som tilhører Drammen kommune f.o.m. 2020) ser ut til å være en viktig rasteplass på vartrekket. Nøyaktige hekkelokaliteter er skjermet innenfor 5x5 km ifølge regler fra Artsdatabanken. Første vårobservasjon 6.4., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 13.4. ± 11 dager (24 år). Sjelden vintergjest.

storlom (*Gavia arctica*):

* hekkefunn (10), vinterfunn (1)

Hekkefunn 2019: 2 ind. rugende Lioddan Bro, Nes 9.5 (Erik Kristiansen). 1 hekking (2 pulli) Solheimstøltjønne, Solheimstulen, Nore og Uvdal 16.5-22.8 (Bjørn Lauritzen). 1 par rugende Lauvnesvatnet, Sigdal 17.-18.5 (Hege Haugaard). 2 ind. reir med egg eller unger Raudtjern, Ål 10.6 (Jens Romslo). 1 par m/1 unge utenfor reir, ikke utvokste Kolbrekkvannet N, Øvre Eiker 15.-16.6 (Hans Jørgen Nilsen, Aleksander Solberg). 3 ind. (1 adult + 2 1K) permanent revir Mørkvannet Nord, Hurum 6.7 (John Apeland). 4 ind. (2 adult + 2 1K) Skurdalsfjorden, Hol 18.7 (Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass). 3 ind. (2 adult + 1 1K) Holværvatnet, Hol 9.8 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 4 ind. (2 adult + 2 1K) Belvatnet, Hol 11.8 (Trond Bølstad). 3 ind. (2 adult + 1 1K) permanent revir Samsjøen, Ringerike 24.8 (Marius von Glahn, Terje Pettersen).

Vinterfunn 2019: 1 ind. Saltskjær, Hurum 4.1 (Eli Gates).

Vanlig, men spredt og heller fåtallig hekkefugl over det meste av fylket. Mange rapporterte hekkefunn i 2019. Meget sjelden vintergjest i Buskerud.

dvergdykker (*Tachybaptus ruficollis*):

* alle funn (- 17/26)

2019: 1 ind. Hokksundsbrua, Hokksund, Øvre Eiker 1.1 (Lars Dolmen). 1-3 ind. Langebru, Hokksund, Øvre Eiker 3.1-10.3 (Jorunn Villand, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Storelva meandersving, Mælingen, Ringerike 4.1 (Kendt Myrmo). 1-3 ind. Hovsenga, Ringerike 4.1-11.2 (Terje Pettersen, Olav Råd, Tore Westgård mfl.). 1 ind. Storelva ved Busund, Ringerike 6.1-12.3 (Terje Pettersen, Marius von Glahn mfl.). 1 ind. Fjordparken og Holmennokken, Drammen 6.-11.1 (Eirik Kristoffersen, Elisabeth Josefine Sommer, Bjørn Harald Larsen). 2 ind. Vestfosselva Nf Vølstad, Øvre Eiker 11.1 (Bjørn Harald Larsen). 1 ind. Viul nord, Ringerike 11.1 (Kendt Myrmo). 1 ind. Hovsenga, Ringerike 1.3 (Terje Pettersen). 1 ind. Vestfosselva (Smørgrav-Berg), Bergsvingen, Øvre Eiker 15.3 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Bergsvingen, Øvre Eiker 22.3 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Langebru, Hokksund, Øvre Eiker 3.4 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Eikredammen, Hemsedal 9.-10.4 (Bent Fjeldheim). 1 ind. Linnestranda, Lier 16.6 (Jens Erik Nygård, Jerry Skogbeck, Bjørn Penk, Noah Penk). 1 ind. Miletjern, Nedre Eiker 29.9-5.10 (Eli Bondlid, Steinar Stueflotten). 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 30.9-28.10 (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum). 1 ind. Linnestranda, Lier 9.10 (Jorunn Villand). 2 ind. Miletjern, Nedre Eiker 12.-13.10 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand). 2 ind. Juveren, Ringerike 18.-29.10 (Marius von Glahn, Tore Westgård, Terje Pettersen mfl.). 2 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 31.10 (Marius von Glahn). 1 ind. Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 5.11 (Kendt Myrmo). 2 ind. Hovsenga, Ringerike 7.11 (Terje Pettersen). 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 14.11 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Hovsenga, Ringerike 5.12 (Terje Pettersen). 1 ind. Bergsjø, Modum 6.12 (Marius von Glahn). 1 ind. Vestfosselva (Smørgrav-Berg), Bergsvingen, Øvre Eiker 17.12 (Steinar Stueflotten).

Regelmessig overvintrende i lite antall i nedre Buskerud, mer sporadisk observert i øvre deler av fylket som i Eikredammen, Hemsedal i april. Stabil forekomst de siste årene. Noen av observasjonene bl.a. i Vestfosselva i Øvre Eiker, dreier seg trolig om de samme individene. Flest funn er gjort i Ringerike (5) og Øvre Eiker (5). 54 % av observasjonene er gjort i 1. halvår, 46 % i 2. halvår. Observasjoner om sommeren (mai-august), som den på Linnestranda, Lier 16.6., er sjeldne.

toppykker (*Podiceps cristatus*):

* hekkefunn (7/10+ kull), vinterfunn (7/10+15/38)

Hekkefunn 2019: 1 par rugende Vassbonn, Bergsjø, Modum 11.-15.5 (Eirik Kristoffersen, Elisabeth Josefine Sommer). Minst 6 par hekket i Fiskumvannet, Øvre Eiker 11.5-18.8 (Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.), maks. 4 kull m/10 unger 24.7. 2 adult reirbygging Damtjern S, Lier 21.6 (Jorunn Villand). 1 hekking (2 unger) Åsa, Ringerike 1.-30.7 (Terje Pettersen, Marius von Glahn, Frode Munkhaugen). 1 hekking (2 unger) Elvika, Steinsfjorden, Ringerike 2.-30.7 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 2 hekkinger (7 unger) Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 3.7-25.8 (Marius von Glahn, Terje Pettersen mfl.). 1 hekking (2 unger) Bergsjø, Modum 7.7-7.8 (Eirik Kristoffersen, Elisabeth Josefine Sommer). 1 hekking (3 unger) Juveren, Ringerike 1.-18.8 (Marius von Glahn, Frode Munkhaugen, Terje Pettersen, Stig Nesbø).

Vinterfunn 2019: 1 ind. Sandsbukta, Eikeren nord, Øvre Eiker 1.-20.1 (Lars Dolmen, Jorunn Villand, Bjørn Lauritzen). 1-3 ind. Frognøya Ø, Tyrifjorden, Hole 6.-12.1 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 ind. Vikersund, Modum 8.1 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Lerskallen, Drolsum, Modum 11.1 (Bjørn Harald Larsen). 1 ind. Gomnes båthavn, Gomnes, Hole 29.1-26.2 (Terje Pettersen, Marius von Glahn). 2 ind. Bønsnes, Hole 28.2 (Terje Pettersen). 2 ind. Nakkerud, Ringerike 28.2 (Marius von Glahn). 1 ind. Bjørnsrudvika, Steinsfjorden, Hole 1.12 (Terje Pettersen). 1 ind. Vikersund, Modum 1.12 (Eirik Kristoffersen). 1-7 ind. Frognøya, Tyrifjorden, Hole 1.-31.12 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1-3 ind. Onsakervika, Onsaker, Hole 3.-13.12 (Terje Pettersen). 4-10 ind. Gomnes

båthavn, Gomnes, Hole 3.-31.12 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1-3 ind. Svarstadvika, Sælabonn, Hole 3.-25.12 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 2 ind. Steinsfjorden Nord, Åsa, Ringerike 5.12 (Marius von Glahn). 2 ind. Nakkerud, Ringerike 6.12 (Marius von Glahn). 1 ind. Søndre Tyrifjorden naturreservat, Modum 6.12 (Marius von Glahn). 1-2 ind. Steinsfjorden, Hole 6.-15.12 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1-2 ind. Svendsrudvika, Sælabonn, Hole 8.-25.12 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 ind. Storøya, Hole, Hole 15.12 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 ind. Nordfjorden, Ringerike 21.-31.12 (Terje Pettersen). 1 ind. Sandsbukta, Eikeren nord, Øvre Eiker 23.12 (Steinar Stueflotten). 1 ind. næringssøkende Engersand og Linnestranda, Lier 31.12 (Tore Gunnarsen, Jorunn Villand, Jens Erik Nygård).

Arten hekket i 2019 på de faste lokalitetene: Damtjern (Lier), Fiskumvannet (Øvre Eiker), Steinsfjorden (Hole), Bergsjø (Modum) og Juveren (Ringerike) med totalt minst 10 kull. Mange vinterfunn både i januar-februar (7) og desember (15). Trolig minst 15 ind. overvintret i nordre Tyrifjorden i desember 2019. Verdt å nevne er også opptil 53 ind. i Steinsvika (Hole) i juli, og jevnlig 50-80 ind. i Nordfjorden (Ringerike) i oktober, maks. 102 ind. 15.10. (Terje Pettersen).

gråstrupedykker (*Podiceps grisegena*):

* alle funn (14/15 - 1/1) LRSK

2019: 1 1K næringssøkende Vollebukta, Verket, Hurum 20.-30.10 *(F) (*Steinar Stueflotten, Eli Gates, Jostein Myre).

Sjelden gjest i Buskerud. Arten observeres helst i trekktidene vår (april-mai) og høst (sep-nov). Dette er det andre kjente funnet av arten i Hurum. Siste høstfunn i Buskerud ble gjort på Fiskumvannet (Øvre Eiker) i oktober 2016.

horndykker (*Podiceps auritus*):

* alle funn (- 26/60), derav 6 hekkefunn (minst 5 kull m/10+ unger)

2019: GOL: 3 ind. Vesle Lyseren 1.5 (Per Furuseth). 2-3 ind. Hammartjedne, Golsfjellet Syd 1.-6.5 (Per Furuseth). HEMSEDAL: 1-5 ind. Eikredammen 20.4-6.5 (Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim, Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Eikredammen 21.-23.8 (Stian Sannes). HOL: 1 ind. Hovsfjorden 24.4-1.5 (Per Furuseth, Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Veslefjorden 29.4 (*Per Furuseth, Trond Bølstad, Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass). 1 ind. Holsfjorden 1.6-5.7 (Per Furuseth, Sondre Søndrål Slettemoen mfl.). HOLE: 1-2 ind. Gomnes båthavn, Gomnes 11.-20.4 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten, Geir Huseby). 3-5 ind. Bønsnes og Frognøya, Tyrifjorden 16.-18.4 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 ind. Sælabonn 7.5 (Rune Zakariassen). 1 ind. Steinsvika, Steinsfjorden 24.7-25.8 (Terje Pettersen mfl.). 3-5 ind. Steinsvika, Steinsfjorden 30.8-9.9 (Terje Pettersen, Marius von Glahn, Kendt Myrmo mfl.). 1-2 ind. Steinsvika, Steinsfjorden 12.9-18.10 (Terje Pettersen, Marius von Glahn mfl.). 1 ind. Vik, Steinsfjorden 24.9 (Marius von Glahn). 2 ind. Svarstadvika, Sælabonn 6.10 (Terje Pettersen). 2 ind. Herøysundet, Steinsfjorden 7.10 (Terje Pettersen). 1-2 ind. Svendsrudvika, Sælabonn 10.-14.10 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten). 1 ind. Vik, Steinsfjorden 18.10 (Marius von Glahn). 1 ind. Frognøya V, Tyrifjorden 29.10 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Svendsrudvika, Sælabonn 4.-9.11 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1-2 ind. Frognøya Ø, Tyrifjorden 10.-22.11 (Terje Pettersen). 1 ind. Gomnes båthavn, Gomnes 31.12 (Terje Pettersen). LIER: 2 ind. Linnestranda 17.4 (*Steinar Stueflotten, Ole Bjørn Braathen, Jorunn Villand, Bent Ellingsen). 1 ind. Linnestranda 5.10 (Bjørn Reiel Iversen). NES: 2 ind. Myrefjorden, Nesbyen 23.4 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). RINGERIKE: 2 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden 18.4 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten, Kendt Myrmo). 1 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden 8.5 (Ken Adelsten Jensen, Jan Olav Nybo, Odd Rygh, Lars Petter Marthinsen). 1-3 ind. Åsa 1.-16.9 (Marius von Glahn, Terje Pettersen, Aksel Olsson). 1 ind. Nordfjorden 22.9-26.10 (Marius von Glahn, Eirik Kristoffersen, Terje Pettersen mfl.). 2 ind. Nordfjorden 11.10 (Terje Pettersen). 2 ind. Nakkerud 17.11 (Marius von Glahn). 1 ind. Nakkerud 6.12 (Marius von Glahn). ØVRE EIKER: 1 ind. Fiskumvannet 25.-30.4 (Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten mfl.). 1 par stasjonær Fiskumvannet 18.5-22.6 (Hans Petter Rømme, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals mfl.). 1 1K Fiskumvannet 19.8 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand, Andreas Hessvik-Trøite). ÅL: 2 ind. Strandafjorden 22.4-14.5 (Per Furuseth, Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass, Jens Romslo). 1 par Tingvollfjorden 30.4-2.5 (Torgrim Breiehagen). Hekkefunn 2019: 1 par observasjon i hekketid, passende biotop Raudbekktjernet, Brennflæi NR, Gol 17.5 (Agnar Målsnes mfl.). 2 ind. besøker bebodd reir Lite tjern ved Fv51 847 moh., Gol 5.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 hekking (1 pulli) Torkjellsettjærni, Ål 19.6-23.7 (Torgrim Breiehagen). 1 adult observasjon i hekketid, passende biotop Lite tjern ved Fv51 847 moh., Gol 26.6-5.8 (Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass, Steinar Stueflotten, Torgrim Breiehagen). 1 hekking (4 pulli) Fiskedammen, Gol 30.6-1.8 (Jan Alsvik, Marit Karin Alsvik, Katrine Alsvik Molde mfl.). 1 hekking (1 par + 2+ pulli) Drammedalshølen, Golsfjellet Syd, Gol 14.7 (Per Furuseth). 1 hekking (2 pulli) Tjern 830 moh V for Fosshaug, Golsfjellet Syd, Gol 1.8 (Torgrim Breiehagen). 1 hekking (1 pulli) Raudbekktjernet, Brennflæi NR, Gol 1.8 (Torgrim Breiehagen).

Arten sees regelmessig i sørfylket på vårtrekket (medio april - mai) og høsttrekket (august - oktober). Flest observasjoner på trekket blir gjort i Tyrifjorden og Steinsfjorden. Gjennomsnittlig ankomstdato: 20.4 ± 13 dager (31 år). 5-6 par hekker nå årvisst i fylket, de fleste på Golsfjellet (Breiehagen og Furuseth 2019). Et stasjonært par på Fiskumvannet en måneds tid i mai-juni, var uvanlig og kanskje en indikasjon på et framtidig hekkeforsøk?

havhest (*Fulmarus glacialis*):

* alle funn (56/134 - 2/3)

2019: 1 ind. død - ukjent dødsårsak Skjæra, Tofte, Hurum 24.3 (Steinar Stueflotten, Håkan Billing, Jan Olav Nybo, Ken Adelsten Jensen, Lars Støen Jacobsen, Bent Ellingsen). 2 ind. Filtvet brygge, Hurum 30.5 (Eli Gates). 1 ind. ptS Ekrebukta, Filtvet, Hurum 30.5 (Eli Gates).

Normalt årvisst gjest i Oslofjorden om høsten, mer sporadisk til andre årstider. Ingen høstobservasjoner i 2019. Det døde individet på Tofte 24.3. var et gammelt inntørket hode til en død havhest som kan være fra den samme døde havhesten som ble funnet av Eli Gates på Skjæra i november 2018. Havhesten som trakk mot sør i Ekrebukta, kan ha vært en av de som ble sett utenfor Filtvet brygge kort tid før.

storskarv (*Phalacrocorax carbo*):

* hekkefunn (3)

2019: Maks. 46 reir i bruk Saltskjær, Hurum 13.4-5.7 (Steinar Stueflotten, Kjell Isaksen, Frode Nordang Bye, Morten Bergan, Tonny Andersen). 1 par reir med egg eller unger Nordre Sundbyholmen, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 44 reir i bruk Vealøs, Breianger, Hurum 25.5 (Morten Bergan, Tonny Andersen).

Storskarv (underarten *sinensis*) ble første gang påvist hekkende på Saltskjær i Hurum i 2008 og har hekket der siden. Kolonien har økt i antall til rekordmange 46 reir i bruk i 2019. Kolonien på Vealøs ble etablert med 3-5 par i 2017. Også denne kolonien har økt kraftig i påfølgende år til 44 reir i bruk i 2019. Et par hekket på Sundbyholmene i 2013, men er ikke sikkert påvist hekkende igjen der før i 2019. Totalt 91 reir i bruk i Buskerud i 2019 mot maks. 43 reir i bruk i 2017, m.a.o. en dobling av bestanden på to år.

toppskarv (*Phalacrocorax aristotelis*):

* alle funn (5/5 - 1/1) LRSK

2019: 1 2K rastende Tofte brygge, Hurum 5.3 *(F) (Steinar Stueflotten). 1 ind. Tofte brygge, Hurum 18.3 (Steinar Stueflotten). 1 ind. rastende Vealøs, Hurum 19.3 (Eli Gates).

Sjelden art i Buskerud. Det ansees som sannsynlig at alle de tre observasjonene utenfor Tofte i mars 2019 dreier seg om det samme 2K individet. Enkeltindivider av ungfugler kan en sjelden gang besøke de indre delene av Oslofjorden, hyppigst i perioden september - oktober, sist sett i Oslo i september 2018. Siste observasjon i Buskerud var 1 ind. ved Slemmestad 9.12.2017.

Toppskarv ved siden av en storskarv Tofte brygge 05.03.19. Foto: Steinar Stueflotten

egretthehre (*Egretta alba*):

* alle funn (19/19 - 2/2) LRSK

2019: 1 adult næringsøkende Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 20.-24.5 *(F) (*Aksel Olsson, Terje Pettersen mfl.).
1 adult Tårnet, Fiskumvannet, Øvre Eiker 28.5 *(F) (Odd Johannessen, Bent Andersen).

Egretthegrer er blitt observert årlig i Buskerud de seks siste årene. Arten blir hyppigst observert i perioden ultimo april til juni, mer sjeldent fra ultimo august til primo september. De fleste funnene er gjort i Nordre Tyrifjorden våtmarkssystem (Hole, Ringerike), på Linnestranda (Lier) og Fiskumvannet (Øvre Eiker). Egretthegra som ble observert på Fiskumvannet 28.5. kan ha vært den samme som oppholdt seg noen dager i Steinsvika uka før.

gråhegre (*Ardea cinerea*):

* hekkefunn (1)

2019: 3 ind. reirbygging Rudsengene, Øvre Eiker 24.4 (Morten Jagdum).

Fåttallig hekkefugl i Buskerud, men konkrete reirfunn blir sjelden rapportert. Kolonien på Rudsengene/Rud skog i Øvre Eiker er kjent fra tidligere. I tillegg hekket arten trolig også i kolonien på Snyta, Ringerike, en annen tradisjonell hekkeplass.

svartglente (*Milvus migrans*):

* alle funn (1/1 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. overflygende Tolpinrudsvingen, Åsaporten, Åsa, Ringerike 8.6 *(FV) (Marius von Glahn).

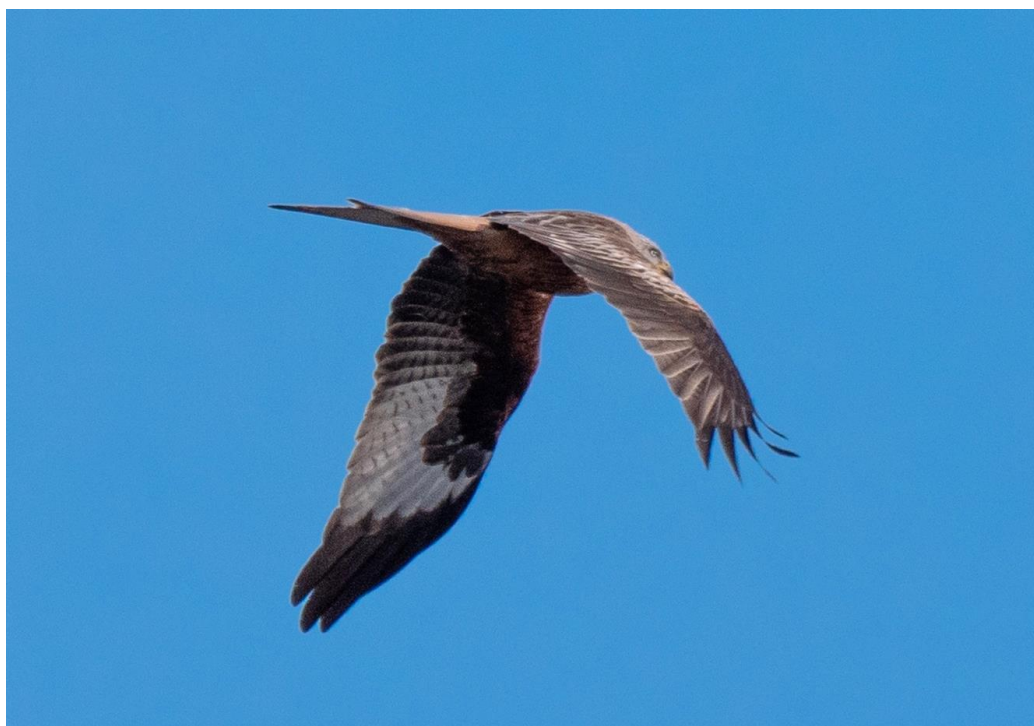
Meget sjelden art i Buskerud som med sikkerhet kun er observert en gang tidligere: 1 1K på Hals, Øvre Eiker 25.10.1998 (Anders Hals). I tillegg ble det observert en ubestemt glente/svartglente ved Sørmyster på Skrim, Kongsberg 16.6.1991 (Stephan H. Koll). Svartglenta på Åsa sirklet først noen runder over kalksteinverket nord på Burudåsen for etter hvert å lande i en tørrfuru i skogkanten nord for jordene. Fuglen satt der og drev med fjærstell i om lag 50 min før den forsvant i lav høyde et sted bak grøftevegetasjonen ifølge Marius von Glahn. Dette kan trolig h vært samme svartglente som trakk mot SSV over Eina, Opland 8 timer tidligere (Bjørn Harald Larsen).

glente (*Milvus milvus*):

* alle funn (15/15 - 2/2) LRSK

2019: 1 ind. Tårnet, Fiskumvannet, Øvre Eiker 7.5 *(F) (Bent Andersen). 1 ind. Nystølsvarden, Gol 27.7 *(F) (Tom Jansson).

Sjelden gjest som oftest blir observert på vårtrekket i april-mai. Glenter blir nå observert stadig hyppigere i Norge, så også i Buskerud. Arten er med unntak av 2015, blitt observert årlig i Buskerud siden 2011.

Glente Fiskumvannet, Øvre Eiker 07.05.19. Foto: Bent Andersen

havørn (*Haliaeetus albicilla*):

* alle funn (227/248 - 35/37)

2017: 1 ind. Bosset, Ål 19.8. (Ola Vaagan Slåtten).

2018: 1 3K+ ptV Brynhildstjern Øst, Nes 12.5. (Even Knutsen). 1 ind. Gråøya, Røyken 8.9. (Jørgen Lønø). 1 ind. Vallo, Ål 10.10. (Ola Vaagan Slåtten).

2019 sørfylket: 1 adult hann overflygende Vikersund, Modum 1.1 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 1 ind. Vikersund, Modum 17.2 (Lars Dolmen). 1 ind. rastende Pikerfoss, Kongsberg 25.2 (Morten Jagdum). 1 ind. Domholt, Hole 10.3 (Terje Pettersen). 1 adult Vestfjorden, Verpen, Hurum 24.3 (Steinar Stueflotten, Håkan Billing, Jan Olav Nybo mfl.). 1 adult Røysetoppen, Røyse, Hole 11.4 (Terje Pettersen). 1 ind. overflygende Linnestranda, Lier 15.4 (Ann Torill Halvorsen, Jorunn Villand). 1 2K+ overflygende Delsvikodden, Haraldstangen, Hurum 15.5 (Jostein Bærø Engdal). 1 ind. overflygende Justad, Egge, Lier 4.6 (Ole Bjørn Braathen). 2 adult overflygende Fiskumvannet, Øvre Eiker 7.6 (Lars Dolmen). 1 ind. overflygende Langseth, Sætre, Hurum 11.7 (Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal). 1 ind. overflygende Døvikfossen, Åmot, Modum 27.9 (Jon Ludvig Hals). 1 4K overflygende Hjarnes, Passebekk, Kongsberg 6.10 (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Johs Edvardsen). 2 adult overflygende Langseth, Sætre, Hurum 6.10 (Kari Mathilde Engdal, Jostein Bærø Engdal). 1 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 10.10 (Terje Pettersen, Aksel Olsson). 1 ind. overflygende Vollebukta, Verket, Hurum 25.10 (Jostein Myre). 1 ind. overflygende E134 vest for Sætre, Hurum 14.11 (Svein Dale). 1 6K+ overflygende Skithegga, Røyken 5.12 (Jørgen Lønø). 1 ind. overflygende Vestfossen, Øvre Eiker 5.12 (Christoffer Mikalsen, Jan Trygve Bollerud). 1 adult overflygende Hernestangen, Røyken 11.12 (Jorunn Villand). 1 ind. overflygende Hals, Øvre Eiker 13.12 (Christian Dalen). 1 ind. Brekke, Øvre Eiker 16.12 (Christoffer Mikalsen). 1 ind. overflygende Drammenselva v/Krokstadelva, Nedre Eiker 22.12 (Hans Jørgen Nilsen). 1 ind. Ask, Ringerike 23.12 (Terje Pettersen). 1 ind. overflygende Åsa, Ringerike 27.12 (Terje Pettersen).

2019 nordfylket: 1 ind. Sangelie, Ål 28.2 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 adult Grønødden, Holsfjorden, Hol 10.3 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde). 1 adult Hovsfjorden, Hol 6.4 (Per Furuseth). 1 ind. Sygardslåtta nedre, Hemsedal 4.5 (Vegard Bang Fjeldheim). 1 ind. overflygende Liødden Bro, Nes 9.5 (Erik Kristiansen). 1 ind. Fjellheim våtmark, Vatsfjorden, Ål 19.5 (Bård Kyrkjedelen). 1 adult Langehølen, Vatsfjorden, Ål 19.5 (Ingunn Løyning, Agnar Målsnes mfl.). 1 ind. overflygende Flatsjø, Hemsedal 14.6 (Bent Fjeldheim). 1 ind. overflygende Søre Finset, Hemsedal 5.9 (Bent Fjeldheim). 1 adult overflygende Buvatnet, Flå 22.9 (Marius von Glahn). 1 ind. Strandafjorden øvre, Ål 11.10 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass).

Antall observasjoner har økt en god del de siste årene. Flest observasjoner er gjort i fjordstrøka og langs hovedvassdragene i sørlige deler av fylket. Hele 11 av 36 observasjoner (31 %) i 2019 er gjort i nordfylket. 50 % av observasjonene er gjort i 1. halvår og 50 % i 2. halvår. Flere av observasjonene i Røyken og Hurum antas å være fugler fra paret som hekker på Håøya i Akershus. Også flere andre observasjoner kan dreie seg om samme individer.

[munkegribb] (*Aegypius monachus*):

* alle funn (0 – 1/1) NSKF

Oversikt over noen satellittplott til munkegribben Brinzolas ferd gjennom Buskerud i september 2019: Øverst i Kjådalen, Hemsedal 8.9. Raudebergskarvet og Djup, Ål 8.9. I området ved Strandavatnet, Hol 8.-11.9. Sudndalen, Hol 11.9. Sør-Skurdalen og Pålsbufjorden V, Hol 12.9. Smådølaldalen og Rødberg, Nore og Uvdal 12.9. Norefjorden og Øktedalen, Nore og Uvdal 12.9. Eggedal, Sigdal 12.9. NVf Ringnes, Krødsherad 12.9. Strømsoddbygda, Ringerike 12.9. Vikar, Sperillen, Ringerike 12.9. Ringkollen og Hønefoss, Ringerike 17.9. Holleia, Modum 17.9. Prestfoss, Sigdal 17.9. Rollag, Rollag 17.9.

Den satellittmerka, spanske munkegribben Brinzola kom til Norge via Sverige i mai 2019, der den de første månedene for det meste streift rundt i Trøndelag. I begynnelsen av september trakk den mot SV fra Ålen i Trøndelag, krysset Gudbrandsdalen og Valdres i Opland 7.9., sneiet innom Hemsedal 8.9., en time seinere på nytt inn i Buskerud over Raudebergskarvet og Djup i Ål, oppholdt seg deretter i området ved Strandavatnet i Hol fram til 11.9. før den fortsatte videre over Geilo og Skurdalsåsen mot Pålsbufjorden og Rødberg 12.9., videre østover til Eggedal, krysset deretter Krøderen ved Brekkebygda 12.8. i 13-tida, Strømsoddbygda, og Sperillen ved Vikar kl.13:30, for så å fly ut av Buskerud mellom Vestre og Østre Bjonevatnet et kvarter seinere. Etter en tur videre mot NØ gjennom Opland og Hedmark, samt en snartur innom Sverige, var den tilbake over Minnesund og Hurdal 17.9. I løpet av de neste timene krysset den Buskerud nok en gang fra øst mot vest over Ringkollen og Hønefoss i Ringerike, Holleia i Modum, Prestfoss i Sigdal, krysset Numedalen over Rollag før den fortsatte inn i Telemark over Tinnsjø og Rjukan. Deretter gikk turen mot SV til Agder-fylkene, Rogaland og Hordaland i oktober. Den streift rundt på Vestlandet gjennom høsten og vinteren fram til mars 2020. Den 20.3. ble Brinzola funnet stygt skadet ved et vindkraftverk som var under bygging i Bjerkreim kommune, Rogaland. Den hadde flydd på en stålwire og brukket den ene vingen. Skaden var så alvorlig at vingen måtte amputeres. Målet er å returnere Brinzola til Spania og sette henne inn i avlsprogrammet der. Brinzola ble fødd som vill, men ble skadet som ungfugl og ble deretter rehabilitert av munkegribb-prosjektet til GREFA i Spania. Observasjonene i Norge regnes derfor som ikke spontane.

Dette er første gang arten er påvist i Norge. På tross av det lange oppholdet i Norge er denne store fuglen bare blitt observert i felt et par ganger.

sivhauk (*Circus aeruginosus*):

* alle funn (- 34/39)

2017: 2 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 30.8. (Aleksander Solberg).

2019: DRAMMEN: 1 hunnfarget Unnelsrud, Skoger 18.8 (Eirik Kristoffersen). 1 hunnfarget Unnelsrud, Skoger 15.9 (Fredrik Kræmer). HOLE: 1 adult hunn Steinsvika, Steinsfjorden 28.4 (Lars Dolmen mfl.). 1 hunn Steinsvika, Steinsfjorden 10.5 (Kendt Myrmo). 1 hunn Midtre Sørumsdal, Steinsletta 11.5 (Kendt Myrmo, Vegard Bunes). 1 3K hann Steinsletta 25.5 (Kendt Myrmo). 1 ind. Selte, Steinsletta 9.6 (Terje Pettersen). 1 hunn Steinsletta og Steinsvika 14.6-8.7 (Rune Rødningen, Kendt Myrmo, Marius von Glahn, Aksel Olsson, Terje Pettersen). 1 hunn Steinsvika, Steinsfjorden 29.7-9.8 (Terje Pettersen, Aksel Olsson). 1 1K Steinsletta 5.8 (Geir Klaveness). 2 ind. Selte, Steinsletta 27.8 (Aksel Olsson). 1 hunnfarget Stein, Steinsvika og Loreåsen 30.-31.8 (Terje Pettersen, Marius von Glahn). 1 ind. Smiubakken 1.9 (Terje Pettersen). KONGSBERG: 1 hunnfarget Hjarnes, Passebekk 25.8 (Helge Midtgard, Bjørn Roar Skullestad). LIER: 1 adult hunn Linnesstranda 1.5 (Jens Erik Nygård, Bent Ellingsen). 1 hunn Linnesstranda 10.-12.5 (Jorunn Villand, Rolf E. Andersen, Eli Moen). 1 adult hunn Linnesstranda 1.-2.6 (Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård). 1 ind. Linnesstranda 19.8 (Melvin Åsum). 1 1K Linnesstranda 31.8 (Steinar Stueflotten, Eli Bondlid). RINGERIKE: 1 hann Busund 16.6 (Eirik Kristoffersen). 1 adult hann Ådalselva NR 21.6 (Marius von Glahn). 1 hunn Ask og Bjørke 21.-24.6 (Terje Pettersen). 1 adult hunn Synnøret 29.6 (Kendt Myrmo). 1 hunn Ask og Karlsrudtangen 22.-27.7 (Terje Pettersen). 1 3K+ hunn Karlsrudtangen, Nordfjorden 25.8 (Marius von Glahn). ØVRE EIKER: 2 hunn Fiskumvannet 23.4-15.6 (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten, Jorunn Villand, Jon Ludvig Hals mfl.). 1 adult hann Hegstad beitemark, Fiskumvannet 24.4 (Bjørn Lauritzen). 1 par Fiskumvannet 1.6 (Jorunn Villand). 1 hann Fiskumvannet 5.6 (Jorunn Villand). 2 hunn Fiskumvannet 11.7-18.8 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand, Lars Dolmen mfl.). 1 adult hunn Klunderud 28.7 (Per Øystein Klunderud). 1 adult hann Fiskumvannet 18.8 (Johs Edvardsen, Inge Slaaen). 2 ind. Fiskumvannet 24.8-9.9 (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.). ÅL: 1 ind. Fjellheim våtmark og Bergsmoen, Vats 14.5 (Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass, Carl-Ludvig Thorsen).

Årvisst på vår- og høsttrekket ved Fiskumvannet og i Nordre Tyrifjorden, mer sporadisk ellers. 74 % av alle observasjoner i 2019 er gjort i kommunene Hole, Ringerike og Øvre Eiker. Første observasjon i 2019: 23.4., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 23.4. ± 11 dager (33 år). Flere av observasjonene dreier seg trolig om de samme individene. Observasjoner i nordfylket, som det på Vats i Ål 14.5., er sjeldne. For å bedre oversikten, er observasjonene gruppert kommunevis.

myrhauk (*Circus cyaneus*):

* alle funn (- 32/32)

2015: 1 ind. skjermet lok., Ål 11.7. (Audun Skrindo). 1 hunn Tuva-området, Hol 20.7. Asgeir Askeland). 1 ind. skjermet lok., Ål 25.7. (Audun Skrindo). 1 ind. skjermet lok., Ål 27.7. (Audun Skrindo).

2017: 1 adult hann ptN Hallingnatten, Nes 9.4. (Even Knutsen). 1 adult hann næringssøkende Prestholtseter, Hol 14.8. (Even Knutsen).

2019 sørfylket: 1 3K hann Hegstadmyra, Fiskumvannet, Øvre Eiker 14.4 (Morten Hunn). 1 adult hann Hegstadmyra, Fiskumvannet, Øvre Eiker 18.4 (Jorunn Villand). 1 adult hann Synnøret, Ringerike 20.4 (Kendt Myrmo). 1 hunn Hjarnes, Passebekk, Kongsberg 24.4 (Helge Midtgard, Bjørn Roar Skullestad). 1 hunn Fiskumvannet, Øvre Eiker 27.4 (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals). 1 hunn Fiskumvannet, Øvre Eiker 5.5 (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals). 1 hunn Mo gård, Steinsletta, Hole 31.5 (Aksel Olsson). 1 adult hann Stein, Steinsletta, Hole 30.8 (Terje Pettersen). 1 1K Tårnet, Fiskumvannet, Øvre Eiker 8.9 (Jon Ludvig Hals). 1 1K hunnfarget Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 19.9 (Kendt Myrmo). 1 hunnfarget Hjarnes, Kongsberg 22.9 (Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard). 1 hunn Vierset-myre, Rollag 22.9 (Jarle Øyberg). 1 ind. Måsnesmyra, Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.9 (Andreas Hessvik-Trøite). 1 adult hunn Hjarnes, Passebekk, Kongsberg 6.10 (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Johs Edvardsen).

2019 nordfylket: 1 hunn Ruken sør, Ustaoset, Hol 20.4 (Hans Petter Rømme). 1 adult hann Jordet, Rotneim, Gol 20.4 (Sverre Lundemo). 1 hann Bakkan, Leivdalen, Ål 21.4 (Bård Kyrkjedalen). 1 hann Sygardslåtta, Hemsedal 21.4 (Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim). 1 hann Solheimstulen, Nore og Uvdal 10.5 (Bjørn Lauritzen). 1 hann Fossebrekkstølen, Såbal, Hol 11.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Lykkja, Hemsedal 28.5 (Kristin Devor). 1 hunn Bjørungstjerne, Hol 1.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 hunn skjermet lok.1, Hol 4.6 (Trond Bølstad). 1 hann skjermet lok.1, Hol 23.6 (Jostein Myre). 1 adult hann Ustaoset-området, Hol 26.6 (Hans Petter Rømme). 1 hunn skjermet lok.2, Hol 6.7 (Ola Vaagan Slåtten). 1 hann skjermet lok., Lauvdalen, Ål 12.7 (Bård Kyrkjedalen). 1 hunnfarget Varaldsetfjellet, Hol 13.7 (Asgeir Askeland). 1 hunnfarget skjermet lok.3, Hol 14.7 (Hans Peter Melby). 1 ind. Storemyr, Hol 7.8 (Ola Vaagan Slåtten). 1 hunn Kvernahushaugen, Gol 19.9

(Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 hunnfarget Flåmyri, Hemsedal, Hemsedal 22.9 (Stian Sannes). 1 hunnfarget Ruken sør, Ustaoset, Hol 2.10 (Hans Petter Rømme).

Arten hekker fåtallig i nordlige deler av fylket. Ingen konkrete hekkefunn er rapportert i 2019. Funn i juni-juli er skjermet på AO. For disse angis lokalitet i mulig hekkeområde kun med kommune eller et større fjellområde. I nedre deler av fylket observeres arten fåtallig, men regelmessig på vårtrekket (april – mai) og høsttrekket (ultimo august – oktober). Gjennomsnittlig ankomstdato: 18.4. ± 12 dager (41 år).

kongeørn (*Aquila chrysaetos*):

* funn i nedre Buskerud (163 - 7/9)

2019: 1-2 ind. overflygende Hjarnes, Kongsberg 16.-28.4 (Tore Gunnarsen, Jan Michaelsen, Bjørn Roar Skullestad, Jan Trygve Bollerud, Helge Midtgard). 1 3K+ overflygende Gullhaug, Røyken 11.5 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Heggessjøveien, Modum 15.6 (Håkon Brandt Fjeld). 2 ind. overflygende Hajeren, Kongsberg 22.7 (Vidar Øverbye). 1 ind. overflygende Hjarnes, Kongsberg 8.9-13.10 (Odd Frydenlund Steen, Helge Midtgard, Johs Edvardsen, Bjørn Roar Skullestad). 1 ind. Sponevollen, Modum 29.12 (Eirik Kristoffersen, Elisabeth Josefine Sommer). 1 1K+ overflygende Ese, Finnemarka, Øvre Eiker 30.12 (Jon Ludvig Hals).

Kongeørna hekker spredt i høyereliggende deler av fylket og har i seinere år også etablert seg som hekkefugl i lavlandet i nedre deler av Buskerud. Slike konkrete hekkefunn/indikasjoner er ikke med i denne rapporten.

fiskeørn (*Pandion haliaetus*):

* hekkefunn (7)

2019: 1 hekking (2 pulli) RØ02, Røyken 22.4-3.8 (Lasse Lafjell, Hilde Lafjell). 2 ind. rugende RO04, Rollag 9.6 (via Lars Sverdrup-Thygeson). 2 ind. besøker bebodd reir ÅL02, Ål 10.6 (Jens Romslo). 1 par reir i bruk HU05, Vestfjorden, Sætre, Hurum 23.6 (Daniel Novello). 1 adult reir i bruk FÅ03, Gulsvik, Flå 30.6 (Steinar Stueflotten). 1 adult reir med egg eller unger LI04, Tverrbergkastet NR, Lier 3.7 (Steinar Stueflotten). 1 adult reir med egg eller unger FÅ03, Gulsvik, Flå 14.7 (Steinar Stueflotten). 1 adult reir med egg eller unger NS05, Nes 14.7 (Steinar Stueflotten). 1 ind. mat til unger NS05, Nes 7.8 (Erik Kristiansen).

Få hekkefunn er rapportert på AO i 2019. Reirene HU04, RO04 og ÅL02 er nyoppdagede reir i 2019. Ved et reir KO07 i Kongsberg, som har vært mye plaget av forstyrrelser fra en nærliggende tursti og en populær rasteplass, har SNO våren 2019 satt opp skilt fra Fylkesmannen som ber folk om å holde avstand og vise hensyn til hekkende fiskeørn på en holme i nærheten i perioden 15. april - 15. juli.

dvergfalk (*Falco columbarius*):

* vinterfunn (17 - 2/2)

2019: 1 ind. overflygende Bakkeløkka, Verket, Hurum 24.2 (Eli Gates). 1 hunnfarget næringssøkende Ask, Ringerike 17.12 (Terje Pettersen).

Sjelden vintergjest i Buskerud.

lerkefalk (*Falco subbuteo*):

* alle funn (- 42/62), hekkefunn (1)

2019: HOLE: 1 ind. Sørums Vest, Steinsletta 26.5 (Terje Pettersen). 1 ind. Steinsletta 28.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Svensrud 9.6 (Terje Pettersen). 1 ind. Søhol, Røyse 9.6 (Terje Pettersen). 1 ind. Mosmoen 17.6 (Terje Pettersen mfl.). 1 ind. Lamyra S 18.6 (Terje Pettersen). 2 ind. Store Svartøya 29.6 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 1 ind. Skinnillveien 77, Røyse 24.-28.7 (Terje Pettersen). 1 ind. Steinsvika, Steinsfjorden 24.7-9.8 (Terje Pettersen mfl.). 1 ind. Grøndokka 8.8 (Aksel Olsson). 2 ind. Røysetoppen, Røyse 10.8 (Terje Pettersen). 1 ind. Gomnes 16.8 (Terje Pettersen). 1 ind. Steinsletta 18.8 (Stig Nesbø). 1 adult Domholt 24.8 (Terje Pettersen, Marius von Glahn). 1 ind. Selteveien øst, Steinsletta 30.8 (Marius von Glahn, Frode Munkhaugen). 1 adult Svendsrud Ø 12.9 (Terje Pettersen). 1 1K+ Steinsvika, Steinsfjorden 18.9 (Marius von Glahn). HURUM: 1 ind. Sætre/Sætrepollen 19.5 (Morten Bergan, Geir Sverre Andersen). KONGSBERG: 1-2 ind. næringssøkende Hjarnes 7.-31.8 (Helge Midtgard, Bjørn Roar Skullestad, Odd Frydenlund Steen). 4 ind. Øyen, Hostvedt 9.8 (Bjørn Roar Skullestad). 2 ind. Øyen, Hostvedt 7.9 (Bjørn Roar Skullestad). LIER: 1 ind. Linnesstranda 18.-20.5 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand). 1 2K Linnesstranda 13.6 (Jorunn Villand). 1 ind. Tranby 23.6 (Rolf E. Andersen). 1 ind. Linnesstranda 6.-7.9 (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten mfl.). RINGERIKE: 2 ind. paring/kurtise på mulig hekkeplass [Karlsruadtangen], Nordfjorden 19.5 (Eirik Kristoffersen, Terje Pettersen). 1 ind. Åsa 7.6 (Marius von Glahn). 1 ind. Røsholmstranda og Karlsruadtangen 9.6 (Ann Torill Halvorsen). 2 ind. Ask 21.6 (Terje Pettersen). 1 ind. Snyta 23.6 (Terje Pettersen). 1 ind. Averøya 26.6 (Terje Pettersen). 1 ind. Norderhov 15.7 (Marius von Glahn). 1 ind. Karlsruadtangen, Nordfjorden 6.8 (Terje Pettersen). 1 ind. Aklangveien, Ask 9.-16.8 (Terje Pettersen). 1 ind. Gagnum 12.8 (Didrik Løstegård Kristensen). 1 ind. Norderhov 12.8 (Didrik Løstegård Kristensen). 1 ind.

Karlsrudtangen, Nordfjorden 17.8 (Terje Pettersen). 2 ind. Kolbjørnrud 22.8 (Eli Bondlid). 2 adult Prestmoen, Snyta 25.8 (Terje Pettersen). 1 adult Ask 25.8 (Terje Pettersen). 4 ind. Prestemoen 1.9 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 1 ind. Røsholmstranda, Nordfjorden 5.9 (Didrik Løstegård Kristensen). 4 ind. Synneren 6.9 (Terje Pettersen). 2 adult Synneren 15.9 (Terje Pettersen). ØVRE EIKER: 1-2 ind. Fiskumvannet 5.5-24.6 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand, Melvin Åsum mfl.). 1 ind. Bakkerud, Darbu 17.5 (Eirik Kristoffersen). 1-2 ind. Fiskumvannet 11.-24.7 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand, Lars Dolmen). 1 ind. Fiskumvannet 19.8 (Steinar Stueflotten). 1 adult Fiskumvannet 5.9 (Jorunn Villand). 2 ind. Fiskumvannet 7.-12.9 (Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Melvin Åsum).

Arten er i seinere år påvist hekkende på et tjuetalls lokaliteter i Buskerud og sees jevnlig i sommerhalvåret i nedre deler av fylket. Flere av observasjonene i bl.a. Lier, Hole/Ringerike og Øvre Eiker dreier seg trolig om de samme individene. Flest observasjoner er gjort i Nordre Tyrifjorden. 47 % av observasjonene er gjort i 1. halvår og 53 % i 2. halvår. Første observasjon 5.5. jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 4.5. ± 9 dager (32 år). Det ble bare påvist en sannsynlig hekking i 2019 (Ringerike). Observasjonene er gruppert kommunevis for bedre oversikt.

jaktfalk (*Falco rusticolus*):

* alle funn (- 14/19+) derav hekkefunn (6)

2015: 1 ind. skjermet lok. Ål 16.7. (Audun Skrindo). 1 ind. Fekjanfjell, Nes 1.11. (Even Knutsen).

2016: 1 ind. overflygende Brynhildstølvegen, Nes 10.6. (Even Knutsen).

2017: 1 ind. Brynhildstjern, Nes 26.12. (Even Knutsen).

2019: 1 par på mulig hekkeplass skjermet lok.1, Hol 19.3+7.4. (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass, Lars Egil Furuseth). 1 ind. skjermet lok.1, Nore og Uvdal 29.4 (Kim Daniel Hansen). Ferske spor skjermet lok.1, Ål 10.6 (Lars Egil Furuseth). Reir med egg eller unger skjermet lok., Flå 15.6 (Lars Egil Furuseth). Reir med egg eller unger skjermet lok.2, Nore og Uvdal 15.6 (Lars Egil Furuseth). Reir med egg eller unger skjermet lok.2, Hol 29.6 (Lars Egil Furuseth). Reir med egg eller unger skjermet lok.3, Nore og Uvdal 6.7 (Lars Egil Furuseth). Unger utenfor reir, ikke utvokste skjermet lok.2, Ål 27.7 (Lars Egil Furuseth). Par i passende hekkebiotop skjermet lok., Hemsedal 3.8 (Lars Egil Furuseth). 1 ind. skjermet lok.3, Nore og Uvdal 7.8 (Bjørn Lauritzen). 2 ind. Halnekollen, Hol 6.9 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 2 1K Tuva-myrene, Tuva, Hol 8.9 (Jostein Myre). 1 adult Lauvdalen, Ål 21.9 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Halnetunga, Hol 7.10 (Trond Bølstad). 1 1K Øvre Reinsjøfjell, Flå 13.10 (Jan Olav Nybo). 1 ind. Solheimstulen, Nore og Uvdal 16.11 (Bjørn Lauritzen).

Jaktfalken hekker spredt i fjellet i øvre deler av fylket, og sees bare sjeldent på streif i lavlandet. Observasjoner i hekketiden i aktuelt/mulig hekkeområde er skjermet til kommune eller et større fjellområde. Mange registrerte observasjoner i 2019 bl.a. som resultat av god prosjektinnsats fra Lars Egil Furuseth. Flere etterrapporterte funn fra tidligere år er også fanget opp i denne rapporten.

Jaktfalk 1K Tuva, Hol 08.09.19. Foto: Jostein Myre

vandrefalk (*Falco peregrinus*):

* vinterfunn (43 - 1/1)

2019: 1 ind. Gullaug og Linnesstranda, Lier 5.-12.1 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand, Jens Erik Nygård mfl.).

Minst 41 par hekket i Buskerud i 2018 (Gunnarsen 2019). Arten er heller sjelden å se i fylket om vinteren.

vannrikse (*Rallus aquaticus*):

* alle funn (110/148 - 7/10)

2019: 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Måsnesmyra-Tårnet, Fiskumvannet, Øvre Eiker 30.4-7.6 (Steinar Stueflotten, Eirik Kristoffersen, Didrik Løstegård Kristensen, Jon Ludvig Hals mfl.). 1-2 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Stein-Hårum-Hungerholt-Steinsvika, Hole 18.5-8.7 (Kendt Myrmo, Terje Pettersen mfl.). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Råen, Fiskumvannet, Øvre Eiker 31.5-4.6 (Steinar Stueflotten, Hans Petter Rømme). 1-2 ind. lokkelyd, øvrige lyder Linnesstranda, Lier 12.-13.6 (Jorunn Villand). 1 ind. Hegstad, Fiskumvannet, Øvre Eiker 27.6 (Melvin Åsum). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Hegstadmyra, Fiskumvannet, Øvre Eiker 19.8 (Steinar Stueflotten). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Linnesstranda, Lier 28.8-9.9 (Steinar Stueflotten). 1-2 ind. lokkelyd, øvrige lyder Linnesstranda, Lier 5.-6.10 (Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård, Bent Ellingsen mfl.).

Arten observeres årlig i perioden april – november, hyppigst på Linnesstranda og Fiskumvannet. Gjennomsnittlig ankomstdato: 5.5. ± 19 dager (22 år) og 28.4. siste 10 år. Arten hekket trolig på Fiskumvannet og Steinsletta i 2019.

myrrikse (*Porzana porzana*):

* alle funn (58/66 - 5/7)

2019: 1-2 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Måsnesmyra-Tårnet-Hegstadmyra-Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.4-18.6 (Andreas Hessvik-Trøite, Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.). 1-2 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Råen, Fiskumvannet, Øvre Eiker 29.4-15.6 (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen mfl.). 1 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Hårum-Hungerholt-Steinsvika, Hole 15.6-1.7 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten, Didrik Løstegård Kristensen, Marius von Glahn). 1 ind. sang/spill Rødbyvannet N, Hurum 17.7 (*Odd Rygh, Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal). 1 ind. Linnesstranda, Lier 26.-28.8 (*Steinar Stueflotten, Jorunn Villand).

Arten er tidligere blitt observert fåtallig (1-2 ind.) nesten årlig i perioden mai-juli i nedre deler av fylket, sjeldnere i perioden august-medio oktober. Gjennomsnittlig ankomstdato: 22.5. ± 13 dager (22 år). Rekordforekomst og med rekordtidlig ankomst til Fiskumvannet i 2019. I perioden mai - medio juni ble det jevnlig hørt 1-2 syngende individer i nordenden av Fiskumvannet samtidig med at det sang 1-2 individer i sørenden av vannet. Det betyr at minst 4 ind. hadde tilhold ved Fiskumvannet i hekketida dette året. Observasjonene tilsier sannsynligvis hekking. I tillegg ble arten hørt på tre andre lokaliteter i fylket dette året.

åkerrikse (*Crex crex*):

* alle funn (108 - 3/3)

2019: 1 adult død - kollisjon med kjøretøy v/Rudstøa, Fiskumvannet, Øvre Eiker 29.5 *(D) (Finn Gregersen). 1 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Svenskerud åkerrikselokalitet, Vikersund, Modum 31.5 (Eirik Kristoffersen). 1 adult hann sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Sem, Øvre Eiker 10.6 (Jens Erik Nygård).

Arten observeres fåtallig og årlig i nedre deler av fylket, mer sjeldent i øvre deler. Få funn de to siste årene. Arten ankommer normalt Buskerud i siste halvdel av mai, gjennomsnittlig ankomstdato: 27.5. ± 9 dager (23 år). Den ihjelkjørte åkerrikse ved Fiskumvannet ble levert inn til skinnsamlingen ved Naturhistorisk museum i Oslo. Fjærprøver ble tatt for isotopanalyse, men resultatene av disse foreligger ikke ennå. De to andre observasjonene denne sommeren var bare korte besøk av ikke-stasjonære fugler.

sivhøne (*Gallinula chloropus*):

* hekkefunn (3), vinterfunn (1)

Hekkefunn 2019: 1 hekking (2 pulli) Mellomdammen, Sætre, Hurum 31.5-17.8 (Steinar Stueflotten, Odd Rygh). 1 hekking (3 unger) Miletjern, Nedre Eiker 16.6-22.8 (Jorunn Villand, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hekking (1 unge) Huseby V, Lier 10.8-14.9 (Jens Erik Nygård).

Vinterfunn 2019: 1 juv stasjonær Linnesstranda, Lier 28.11-31.12 (Jorunn Villand, Steinar Stueflotten, J.E. Nygård).

Hekking ble påvist på to av de kjente hekkeplassene i fylket: Mellomdammen, Sætre (Hurum) og Miletjern (Nedre Eiker). I tillegg ble arten funnet hekkende i en kunstig vanningsdam på Huseby V i Lier. Første observasjon denne våren: 23.4., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 16.4. ± 10 dager (36 år). Sjelden vintergjest. Den unge sivhøna på Linnesstranda i desember oppholdt seg på lokaliteten hele måneden til tross for at elva frøs til i perioder.

trane (*Grus grus*):

* hekkefunn (3), vinterfunn (0)

2019: 1 hunn rugende Halfartjern, Sokna, Ringerike 10.-27.5 (Alf Elling Omholt). 1 par rugende Storeskardvatn, Hemsedal 19.5 (Olav Huso). 1 par rugende Budalsvatnet, Geilo, Hol 26.5 (Trond Bølstad).

Fåttallig hekkefugl i Buskerud, bestanden er trolig økende. Det er gjort flere observasjoner av traner på passende hekkebiotop i 2019, men bare observasjonene ovenfor med bekreftet hekking.

tjeld (*Haematopus ostralegus*):

* vinterfunn (1)

2019: 1-5 ind. rastende Tofte, Hurum 24.-26.2 (Jorunn Villand, Steinar Stueflotten, Jostein Bærø Engdal, Eli Gates).

En tidlig vår med tidlig ankomst, jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 3.3. siste 10 år, så egentlig er ikke dette et reelt vinterfunn slik det er definert i NFKFs rapporteringsliste som funn gjort i perioden desember-januar.

tundralo (*Pluvialis squatarola*):

* alle funn (44/81 - 1/1)

2019: 1 adult Averøya Naturreservat, Nordfjorden, Ringerike 30.-31.7 (Marius von Glahn, Terje Pettersen, Aksel Olsson, Didrik Løstegård Kristensen).

Arten opptrer forholdsvis regelmessig, men fåttallig på høsttrekket (august – medio oktober) i nedre deler av Buskerud, sjeldent ellers. Observasjonen på Averøya 30.7.2019 er den nest tidligste på høsttrekket i Buskerud. Tidligste høsttrekkobservasjon ble gjort på Røsholmstranda (Ringerike) 24.7.1992.

Adult tundralo Averøya, Ringerike 30.07.19. Foto: Terje Pettersen

vipe (*Vanellus vanellus*):

* hekkefunn (13 med >31 par), vinterfunn (0)

Hekkefunn 2019: 4 hekkinger (>4 pulli) Gilhus, Linnestranda, Lier 30.3-3.6 (Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten, Hans Petter Rømme mfl.). 9 hekkinger (9 par + >2 pulli) rugende Jordhaugene, Linnestranda, Lier 30.3-3.6 (Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten, Hans Petter Rømme). 2 hekkinger (5 pulli) Huseby V, Lier 13.4-7.7 (Jens Erik Nygård, Hans Petter Rømme, Steinar Stueflotten mfl.). 4 hekkinger (4 par + 8 pulli) Hegstad, Fiskumvannet, Øvre Eiker 21.4-24.6 (Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. reir med 4 egg Nordre Rensskog N, Lier 23.4 (Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård). 1 hekking (10 ad + >3 pulli) Skjelbred, Øvre Eiker 6.-15.5 (Jorunn Villand, Steinar Stueflotten). 1 hekking (2 ind.) rugende Oldebråten, Hol 22.-27.5 (Trond Bølstad). 2 hekkinger (2 kull/3 pulli) Sørums Vest, Steinsletta, Hole 23.5 (Steinar Stueflotten). Minst 3 par i passende hekkebiotop (bla. rugende, seinere også unger sett) Mælingen Travbane, Ringerike 24.5 (Jørn Hanssen). 1 adult engstelig adferd, indikasjon på hekking Snarum, Lier 9.6 (Jens Erik Nygård). 1 hekking (1 adult + 1 pulli) Linnes, Lier 11.6 (Pål Eid). 2 adult m/4 unger utenfor reir, ikke utvokste Sylling sentrum, Lier 28.6 (Tone Vingen). 5 ind. (1 adult par + 3 unger) engstelig adferd, indikasjon på hekking Raudbekktjernet, Brennflæi Naturreservat, Gol 1.8 (Torgrim Breiehagen).

Viper er observert mange steder i egnede hekkebiotoper, men bare de nevnte med bekreftet hekking. Til sammen ble minst 33 unger observert i løpet av hekketida, men det er uvisst hvor mange av disse som nådde flygedyktig alder. I nedre Lier ble det gjennomført et vipeprosjekt i samarbeid mellom NOF, Lier kommune og flere grunneiere. Medlemmer av NOF Drammen og omegn lokallag merket til sammen 16 vipereir. Disse ble hensyntatt av grunneierne under jordbearbeiding og planting/såing våren 2019. På et jorde ved Gilhus ble det merket 4 reir. Mens rugingen var i gang, ble grønnsaksjordan dekt med hvit plastduk. Det ble kuttet hull i duken for reirene og overraskende nok ble dette akseptert av 3 av vipeparene som fortsatte å ruge. Minst ett av parene fikk fram 4 pulli som hunnen tok med seg bort fra jordan. På et annet jorde med 8-9 hekkende par førte vått og kaldt vær og høyt og vått gras i slutten av mai til at alle parene trolig mislyktes. Også på et jorde på Hegstad i Øvre Eiker ble 4 vipereir merket etter avtale med forpakteren. Bare ett av parene lyktes med å få fram 4 flygedyktige unger. På ett annet av reirene ble den rugende hunnen drept av vandrefalk, mens to andre reir trolig ble predatert av kråker eller et rovdyr. Ett av disse parene la trolig om og fikk fram små pulli på jordan seinere på sommeren. To påviste hekkinger i nordfylket (Hol og Gol) er interessant.

dverglo (*Charadrius dubius*):

* hekkefunn (7)

2019: 3 ind. paring/kurtise på mulig hekkeplass Averøya, Ringerike 26.4 (Aksel Olsson). 2 ind. paring/kurtise på mulig hekkeplass Linnesstranda, Lier 21.5 (Jorunn Villand). 1 hekking (1 par m/1+ unge) Verket, Hurum 30.5-9.6 (Eli Gates). 1 hekking (1 par) rugende Gilhus, Linnesstranda, Lier 8.6-6.7 (Jens Erik Nygård). 2 ind. engstelig adferd, indikasjon på hekking Leirdalen, Hals, Øvre Eiker 15.6 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. permanent revir Hovsenga, Ringerike 19.6 (Marius von Glahn). 2 ind. avledningsmanøver Lamyra, Lamoen, Ringerike 23.6 (Aksel Olsson). 1 par i passende hekkebiotop Sundland Jerbaneverksted, Drammen 12.7 (Bent Ellingsen). 2 ind. (1 adult + 1 1K) Averøya, Ringerike 4.8 (Terje Pettersen).

Fåttallig hekkefugl i nedre deler av Buskerud. En mulig hekking på Averøya 26.4. ble seinere bekreftet med flere stasjonære adulte fugler utover sommeren og 1 juv. 4.8. Observert paring på Linnesstranda 21.5. indikerer hekking i nærområdet, trolig et sted på Gilhus eller Gullaug. Flere observasjoner på Lamyra/Lamoen i juni indikerer hekking også her. På Sundland i Drammen ble det fotografert 1 ad med 3 pulli 16.6. (Jens Erik Nygård). Dvergloer er i tillegg observert på noen andre mulige hekkebiotoper enn de nevnte.

boltit (*Charadrius morinellus*):

* alle funn (- 5/18)

2019: 1 ind. Hovsfjorden, Hol 28.4 (Per Furuseth). 4 adult næringssøkende Brøholtstranda, Røyken 11.5 (Jan Mjåland). 1 ind. næringssøkende Vesle Ustevatnet, Ustaoset, Hol 13.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). Minst 10 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Øvre Storebotn, Hemsedal 9.-10.6 (Vegard Bang Fjeldheim, Stine Bang Fjeldheim). 1 par Halnekollen N, Hol 15.6 (Jostein Myre). 1 hekking (2 pulli) Øvre Storebotn, Hemsedal 15.7 (Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim).

Arten hekker spredt i høyfjellet i øvre deler av Buskerud, men kun ett hekkefunn er rapportert i 2019. Sjelden art i lavlandet på vårtrekket i mai. Gjennomsnittlig ankomstdato: 14.5 ± 7 dager (16 år). 28.4. er tidligste registrerte ankomstdato til Buskerud så langt. Observasjonen i Røyken er kun det andre funnet av boltit i kommunen. Det første ble gjort på Sundbyholmene 14.9.1974.

svarthalespove (*Limosa limosa*):

* alle funn (18/30 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.5 *(F) (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten).

Arten sees sporadisk i trekketidene vår (medio april - mai) og høst (august - medio september), hyppigst i Nordre Tyrifjorden og Fiskumvannet. Gjennomsnittlig ankomstdato: $3.5. \pm 13$ dager (13 år).

lappspove (*Limosa lapponica*):

* alle funn (34/73 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. trekkende mot N Fiskumvannet, Øvre Eiker 9.5 (Steinar Stueflotten).

Arten er sjelden i Buskerud, men observeres nesten årlig i lite antall på vårtrekket i april-mai og høsttrekket i august-september. De fleste funn er gjort på Linnesstranda, Fiskumvannet og i Nordre Tyrifjorden. Gjennomsnittlig ankomstdato: $29.4. \pm 13$ dager (16 år).

polarsnipe (*Calidris canutus*):

* alle funn (32/700 - 2/8)

2019: 1-7 ind. næringssøkende Sandtangen, Onsaker, Hole 30.8-7.9 (*Steinar Stueflotten, Terje Pettersen, Marius von Glahn mfl.), maks. 7 ind. 31.8. 1 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 14.9 (Terje Pettersen). 1 ind. Sandtangen og Odin Camping, Onsaker, Hole 19.-22.9 (Terje Pettersen).

Arten opptrer normalt bare sporadisk og i lite antall på høsttrekket (ultimo juli – primo oktober), mens observasjoner på vårtrekket i mai er sjeldne. Gjennomsnittlig ankomstdato: 17.5. ± 6 dager (5 år).

tundrasnipe (*Calidris ferruginea*):

* alle funn (29/49 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. rastende Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 30.7 *(F) (Marius von Glahn, Terje Pettersen).

Arten observeres sporadisk i lite antall (typisk 1-3 ind.) på høsttrekket (medio juli - september) i nedre Buskerud, oftest 1K fugler. Tidlig trekkende individer i juli-primo august er som regel adulte fugler, mens 1K fugler følger utover i august og september. Arten ble sist observert i Buskerud 4.9.2016, også den gangen på Karlsrudtangen.

temmincksnipe (*Calidris temminckii*):

* alle funn (- 9/19)

2019: 1 ind. Storengene, Hurum 10.5 (Jostein Bærø Engdal). 2-5 ind. Linnestranda, Lier 14.-20.5 (Rolf E. Andersen, Steinar Stueflotten, Jorunn Villand mfl.). 1 ind. Vesle Ustevatnet, Ustaoset, Hol 18.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 3 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 19.5 (Terje Pettersen). 1 ind. Ustevann båt-plassen, Ustaoset, Hol 27.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1-3 ind. Grandane, Strandafjorden, Ål 30.5-1.6 (Torgrim Breiehagen, Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass, Per Furuseth). 1 ind. Sandøya, Strandafjorden, Ål 31.5 (Torgrim Breiehagen). 1 ind. Vesle Ustevatnet, Ustaoset, Hol 1.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 3 ind. Linnestranda, Lier 1.8 (Bent Hammel). 1 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 6.8 (Terje Pettersen). 2 ind. Sandtangen, Onsaker, Hole 3.9 (Terje Pettersen).

Arten hekker sparsomt i øvre deler av Buskerud, og observeres regelmessig på trekket i nedre deler av fylket, hyppigst på vårtrekket (mai), mer sporadisk på høsttrekket (medio august – september). De fleste trekkobservasjoner er gjort på Linnestranda (Lier) og i Nordre Tyrifjorden (Ringerike/Hole). Observasjonen på Storengene i Hurum er kun det andre kjente funnet av arten i Hurum. Gjennomsnittlig ankomstdato: 15.5. ± 6 dager (34 år).

Temmincksnipe Linnestranda, Lier 15.05.19. Foto: Melvin Åsum

fjæreplytt (*Calidris maritima*):

* alle funn (- 5/14)

2019: 2 ind. Geitungholmen, Slemmestad, Røyken 26.2 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Vesle Ustevatnet, Ustaoset, Hol 16.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Sundbyholmene, Røyken 14.10 (Bård Bredesen, Oddvin Lund, Arvid Olsen). 3 ind. Geitungholmen, Slemmestad, Røyken 7.12 (Steinar Stueflotten). 2 ind. Dyna, Slemmestad, Røyken 7.12 (Steinar Stueflotten). 5 ind. Dyna, Slemmestad, Røyken 30.12 (Eli Gates, John Apeland).

Arten hekker spredt i indre fjellstrøk, men få hekkefunn blir rapportert. Meget sjelden å se på trekket i nedre deler av fylket. Arten overvintrer trolig regelmessig på skjær i Oslofjorden fra november til medio april, bl.a. utenfor Slemmestad.

dvergsnipe (*Calidris minuta*):

* alle funn (- 2/2)

2019: 1 ind. Sandtangen, Onsaker, Hole 3.-5.9 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 ind. Huseby V, Lier 7.9 (Jorunn Villand).

Arten observeres nesten årlig i lite antall på høsttrekket (august – september) i nedre deler av fylket, sjeldnere på vårtrekket (mai - primo juni). Nordfjorden (Ringerike) er sammen med Linnesstranda (Lier) de beste trekklokalitetene for arten i Buskerud. Observasjonen i en regnfylt dam på et jorde i Lier 7.9., var en litt uvanlig lokalitet for denne arten.

alaskasnipe (*Calidris melanotos*):

* alle funn (0 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. Linnesstranda, Lier 18.5 *(F) (*Hans Petter Rømme, Steinar Stueflotten, Bent Hammel).

Ny art for Buskerud! Alaskasnipe hekker i N-Amerika og NØ-Sibir og er en sjelden art i Norge selv om den nå observeres årlig i vårt land. Etter årets funn er den nå blitt observert i alle norske fylker unntatt Opland og Hedmark, men arten er meget sjelden på Østlandet. Den er påtruffet i Norge fra april til november, hyppigst i mai-juni. Alaskasnipe på Linnesstranda ankom utløpet av Lierelva sammen med 4 grønnstilk kl. 14:05. Flokken var urolig og lettet og landet et par ganger før de til slutt forsvant kl. 15:30. Kun tre personer var heldige og fikk sett denne sjeldne gjesten.

Alaskasnipe Linnesstranda, Lier 18.05.19. Foto: Steinar Stueflotten

svømmesnipe (*Phalaropus lobatus*):

* alle funn (- 1/4)

2019: 2 par næringssøkende Syningstøltjørni, Hol 1.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 par Syningstøltjørni, Hol 2.6 (Jostein Myre). 1 ind. næringssøkende Syningstøltjørni, Hol 17.7 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 1K Syningstøltjørni, Hol 30.7 (Rune Clausen).

Arten hekker fåtallig flere steder i øvre deler av Buskerud, men sees sjeldent på trekket i lavlandet. I 2019 ble arten bare påvist på en tradisjonell hekkeplass, noe som er lite. Et par gjennomførte trolig vellykket hekking på denne lokaliteten. Gjennomsnittlig ankomstdato: 23.5. ± 7 dager (29 år).

sotsnipe (*Tringa erythropus*):

* alle funn (82 - 3/17)

2019: Opptil 15 ind. Linnestranda, Lier 13.6 (Jorunn Villand, Tore Westgård). 1 ind. næringssøkende Averøya, Ringerike 30.7-6.8 (Marius von Glahn, Terje Pettersen, Aksel Olsson). 1 ind. rastende Svendsrudvika, Sælabonn, Hole 18.8 (Stig Nesbø).

Arten observeres tilnærmet årlig i Buskerud i lite antall på vårtrekket (ultimo april - mai) og ofte med en ny trekktopp i juni, og på høsttrekket i august-september. Gjennomsnittlig ankomstdato: 8.5. ± 7 dager (30 år). 2 ind. rastet på Linnestranda om morgenen 13.6. før det kl. 08:12 ankom en flokk på 13-14 ind. til. De forsøkte å lande på grunnene i elveutløpet, men forsvant så ut i tåka igjen, seinere på dagen ble det kun sett ett rastende ind. der.

kvartbekkasin (*Lyminocryptes minimus*):

* alle funn (- 6/11) LRSK

2019: 1-5 ind. rastende Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 28.9-18.10 (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten mfl.), maks. 5 ind. 4.10. 1 ind. Vikar, Lier 29.9 (Hans Petter Rømme). 1 ind. næringssøkende Gullsteinslåtta, Såballia, Hol 4.10 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1-2 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 5.-10.10 *(F) (Didrik Løstegård Kristensen, Christian Dalen, Terje Pettersen, Aksel Olsson). 1 ind. næringssøkende Sandøya, Strandafjorden, Ål 6.10 (Torgrim Breiehagen). 1 ind. Averøya, Ringerike 8.10 *(F) (Terje Pettersen). 1-3 ind. rastende Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.-27.10 *(F) (Jon Ludvig Hals).

Arten observeres hyppigst på høsttrekket fra medio september til medio november. Mer sjeldent på vårtrekket i siste halvdel av april. Fiskumvannet er nå trolig den beste trekklokaliteten for arten i fylket. Den fuktige beitemarka på Hegstad har blitt en attraktiv rasteplass både for denne arten og andre bekkasiner på trekket.

rugde (*Scolopax rusticola*):

* vinterfunn (- 4/4)

2019: 1 ind. Hals, Øvre Eiker 6.2 (Anders Hals). 1 ind. Hals, Øvre Eiker 23.2 (Anders Hals). 1 ind. Aukemarka, Bårudmarka, Røyken 1.12 (Tom Lehne). 1 ind. Hals, Øvre Eiker 22.12 (Anders Hals).

Vinterfunn av rugde er sjeldne i Buskerud. Lokaliteten på Hals har vist seg å være et godt sted for slike vinterfunn i seinere år.

dobbelbekkasin (*Gallinago media*):

* alle funn (- 7/7)

2019: 1 ind. næringssøkende Fekjagranden, Ustedalsfjorden, Hol 27.4 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. sang/spill, ikke hekking Svenskerud, Vikersund, Modum 13.5 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. sang/spill, ikke hekking Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 13.5 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Dyrebotn, Ål 8.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Reine, Lauvdalen, Ål 17.7 (Bård Kyrkjedelen). 1 adult Vf Mørehovda, Ål 4.8 (Torgrim Breiehagen, Anne Mette Monclair). 1 1K næringssøkende Sandøya, Strandafjorden, Ål 6.10 (Torgrim Breiehagen).

Arten hekker spredt i øvre deler av Buskerud og ses sporadisk på vårtrekket (mai) og høsttrekket (ultimo august - primo oktober) i nedre deler av fylket. Gjennomsnittlig ankomstdato: 9.5. ± 8 dager (28 år). 27.4. er blant de tidligste ankomstdatoene som er registrert i fylket.

storjo (*Stercorarius skua*):

* alle funn (17/23- 1/1) LRSK

2019: 1 ind. Filtvet brygge, Hurum 17.8 (Svein Dale).

Sjelden gjest i Buskerud som oftest blir observert i Oslofjorden om høsten fra september til primo november, mer sjeldent om sommeren og vinteren.

dvergmåke (*Hydrocoloeus minutus*):

* alle funn (51/105 - 2/3) LRSK

2019: 2 adult rastende Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 14.5 (Didrik Løstegård Kristensen). 1 1K næringssøkende Drøbaksundet (Bu), Hurum 5.9 (Steinar Stueflotten).

Arten er blitt observert årlig i lite antall de siste årene. De fleste funnene blir gjort om høsten i august - medio oktober, mer sporadisk om våren og sommeren. Gjennomsnittlig ankomstdato: 14.5. ± 9 dager (11 år).

krykkje (*Rissa tridactyla*):

* alle funn (- 2/2)

2019: 1 2K Tofte brygge, Hurum 19.2 (Steinar Stueflotten). 1 adult ptSV Skjæra, Tofte, Hurum 30.12 (Eli Gates, John Apeland).

Arten forekommer relativt hyppig langs kysten av Hurumlandet i vinterhalvåret fra september til februar, spesielt i uværsperioder om høsten, sjelden ellers. Overraskende få observasjoner i 2019.

hettemåke (*Chroicocephalus ridibundus*):

* hekkefunn (4/187 par) inkl. kolonier

2019: 15 par besøker bebodd reir Mølen, Hurum 2.5 (Kjetil Johannessen). 105 par reir med egg eller unger Geitungholmen, Slemmestad, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 4 par reir med egg eller unger Østre Hjelpskjær, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 100 par reir med egg eller unger Geitungholmen, Slemmestad, Røyken 23.5 (Kjetil Johannessen). 77 par reir med egg eller unger Mølen, Hurum 25.5 (Tonny Andersen). 2 ind. + 1 reir i bruk Østbråtaskjæret, Steinsfjorden, Ringerike 3.7 (Marius von Glahn). 76 ind. (30 adult + 46 1K) Geitungholmen, Slemmestad, Røyken 5.7 (Steinar Stueflotten).

Arten har vært i sterk tilbakegang, og LRSK ønsker at flest mulig hekkefunn blir rapportert på AO. Kolonien på Geitungholmen (Røyken) har økt betydelig fra bare 4 par i 2017 til 105 par i 2019 (Bergan og Andersen 2019). Også kolonien ute på Mølen (Hurum) har økt fra 24 par i 2017 til 77 par i 2019 (Andersen og Bergan 2019). I tillegg til angitte hekkefunn hekket det trolig også flere par på andre lokaliteter bl.a. i Nordre Tyrifjorden og på hustak i Drammen by. Trolig hekket det over 200 par i Buskerud i 2019.

fiskemåke (*Larus canus*):

* hekkefunn (25/99 par) inkl. kolonier

2019: 1 reir med 2 egg Fjerdingen 17, Mjøndalen, Nedre Eiker 11.5 (Anne Sørensen). 17 par reir med egg eller unger Geitungholmen, Slemmestad, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 1 par reir med egg eller unger Nærnestangen, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 9 par reir med egg eller unger Ramtonholmen, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 4 par reir med egg eller unger Demmekilskjæra, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 1 par reir med egg eller unger skjær Nf Killingholmen, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 1 par reir med egg eller unger Østre Hjelpskjær, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 1 par reir med egg eller unger Sundbyholmene, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 1 par reir med egg eller unger Furuholmen, Hurum 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 1 par reir med egg eller unger Rognholmen, Vestfjorden, Hurum 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 7 par reir med egg eller unger Sandpollskjær, Sandpollen, Hurum 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 7 par reir med egg eller unger Kavringen, Hurum 19.5 (Geir Sverre Andersen mfl.). 3 par reir med egg eller unger Saltskjær, Hurum 25.5 (Tonny Andersen). 29 par reir med egg eller unger Mølen, Hurum 25.5 (Tonny Andersen). 3 par reir med egg eller unger Vealøs, Hurum 25.5 (Tonny Andersen). 1 ind. rugende Dam, Solhovda, Kikut, Hol 29.5 (Per Furuseth). 1 adult rugende Østre Strandvei, Tofte, Hurum 31.5 (Steinar Stueflotten). 2 par rugende Hovsfjorden, Hol 1.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass, Per Furuseth). 1 par rugende Vollebukta, Verket, Hurum 6.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. rugende Tofte brygge, Hurum 6.6 (Steinar Stueflotten). 1 par m/1 pull Kråkevika, Vik, Hole 7.6 (Steinar Stueflotten). 1 hekking (1+ par) rugende Veslefjorden, Hol 11.6-3.7 (Trond Bølstad mfl.). 1 hekking (1 pull) reir med unger Linnesstranda, Lier 16.6 (Jens Erik Nygård). 1 ad med 1 stor unge Gilhus, Linnesstranda, Lier 22.6-6.7 (Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten mfl.). 2 hekkinger (2 kull m/2+2 unger) Åsatangen, Åsa, Ringerike 30.6 (Marius von Glahn). 1 hekking (1 pull) unger utenfor reir, ikke utvokste Pålsøya, Steinsfjorden, Hole 3.7 (Marius von Glahn). 10 adult m/5+ nesten flygedyktige unger Geitungholmen, Slemmestad, Røyken 5.7 (Steinar Stueflotten).

Arten har vært i tilbakegang i seinere år, og LRSK ønsker derfor rapport flest mulig hekkefunn. Hekking er påvist på minst 26 lokaliteter med til sammen minst 99 par i 2019. Det er litt færre par enn i 2017 (148 par). 50 par hekket i

Vestfjorden (Bu), Røyken og Hurum (Bergan og Andersen 2019) og 35 par i Breiangen, Hurum (Andersen og Bergan 2019), jamført hhv. 66 og 67 par i 2017, noe som innebærer en bestandsnedgang på 36 %, ref. sjøfugltellingene som gjennomføres annethvert år. I tillegg til refererte hekkefunn, hekker det nok noen flere par bl.a. i Nordre Tyrifjorden og i Drammen by.

dvergterne (*Sternula albifrons*):

* alle funn (2/2 - 1/1) NSKF

2019: 1 ind. rastende Linnesstranda, Lier 14.6 *(F) (Hans Petter Rømme).

Meget sjelden art i Buskerud som kun er observert to ganger tidligere, og det så langt tilbake som for 20 år siden: 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 8.6.1999 og 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 5-6.6.1996. Dvergterner blir nå observert tilnærmet årlig i Norge i lite antall (1-2 ind.) i perioden fra mai til august. De fleste funn blir gjort i kyststrøka fra Østfold til Rogaland.

Dvergterne Linnesstranda, Lier 14.06.19. Foto: Hans Petter Rømme

makrellterne (*Sterna hirundo*):

* hekkefunn (6/54 par); funn i nordfylket (0) LRSK

Hekkefunn 2019: 3 par reir med egg eller unger Østre Hjelpskjær, Røyken 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 10 par reir med egg eller unger Sandspollskjær, Sandpollen, Hurum 19.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan, Sari C. Cunningham). 2 hekking (5 pulli) reir med egg eller unger Gilhus, Linnesstranda, Lier 25.5-6.7 (Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten). 26 par reir med egg eller unger Mølen, Hurum 25.5 (Tonny Andersen). 1 par rugende Tofte brygge, Hurum 31.5 (Steinar Stueflotten). 21 par reir med egg eller unger Sandspollskjær, Sandpollen, Hurum 15.6 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan). 2 ind. permanent revir Småøyene, Steinsfjorden, Hole 9.7 (Marius von Glahn).

Arten har vist generell tilbakegang i Norge i seinere år. I Buskerud har derimot makrellterna vist tegn til positiv utvikling de siste åra selv om antall hekkende par fortsatt er lavt og som gikk noe ned i 2019. Det ble påvist til sammen 24 par i 2 kolonier i Vestfjorden (Røyken og Hurum) jf. 34 par i samme område i 2017 (Bergan og Andersen 2019). I Breiangen hadde kolonien på Mølen (Hurum) blitt redusert fra rekordhøye 110 par i 2017 til 26 par i 2019, som er på samme nivå som i perioden 2011-2015 (Andersen og Bergan 2019). Det ble også påvist to par med vellykket hekking (2+3 unger) på Gilhus (Lier). Trolig hekket også 1 par på Småøyene i Steinsfjorden (Hole) (Marius von Glahn).

rødnebbterne (*Sterna paradisaea*):

* hekkefunn (0); funn i nedre Buskerud (- 2/4) LRSK

2019: 3 ind. ptN Færgestad, Drøbaksundet (Bu), Hurum 11.5 (Jostein Bærø Engdal). 1 1K Linnesstranda, Lier 15-16.8 *(F) (Melvin Åsum, Jorunn Villand).

Arten hekker fåtallig i fjellet i nordfylket, men ingen hekkefunn er rapportert herfra i 2019. De fleste observasjonene av rødnebbterne i sørfylket blir gjort i trekketidene vår (mai-primo juni) og høst (august-oktober). På høsttrekket er det oftest 1K fugler som blir observert. Gjennomsnittlig ankomstdato: 14.5. ± 12 dager (23 år).

lomvi (*Uria aalge*):

* innlandsfunn (- 2/2)

2019: 1 ind. Nordfjorden Ø, Hole 27.3 (Jens Tøndel Fossum). 1 ind. næringssøkende Onsakervika, Onsaker, Hole 29.6 (*Terje Pettersen, Marius von Glahn). 1 ind. rastende Svendsrudvika, Sælabonn, Hole 18.8 (Stig Nesbø). 1 ind. Nordfjorden, Ringerike 10.10-10.11 (Terje Pettersen, Aksel Olsson, Tore Westgård).

Sjelden art i innlandet. Som regel er slike observasjoner knyttet til større invasjon med stormvær på kysten. Enkelte lomvier kan da bli drevet inn over land og havne i vann og innsjøer. Siste større invasjon der flere lomvier havnet i Tyrifjorden, var i september 2012. En enslig lomvi ble sett sporadisk i Nordre Tyrifjorden i årene 2015-2017 og på nytt i 2019, men det er usikkert om det er det samme individet som har klart seg her over flere år.

skogdue (*Columba oenas*):

* hekkefunn (0), vinterfunn (4/5 - 5/15); funn i øvre Buskerud (8/10 - 0) LRSK

Vinterfunn 2019: 2 ind. rastende Grytnes, Sætre, Hurum 26.2 (Jostein Bærø Engdal). 2 ind. Røsholmen, Ringerike 27.2 (Terje Pettersen). 2 ind. Svarstad, Hole 28.2 (Terje Pettersen). 8 ind. rastende Juveren, Ringerike 28.2 (Marius von Glahn). 1 ind. næringssøkende Langseth, Sætre, Hurum 8.12 (Jostein Bærø Engdal).

Skogdua hekker fåtallig i nedre deler av Buskerud, men er sjelden å se i øvre deler av fylket. Vinterfunn er sjeldne. Mange slike funn ultimo februar 2019 kan like gjerne være eksempler på et tidlig vårtrekk, jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 23.3. ± 15 dager (36 år) og gjennomsnittlig ankomstdato 10.3. siste 10 år.

tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*):

* alle funn ≥ 5 ind. (5), hekkefunn (0)

2019: 5 ind. stasjonær Fossgårdfeltet, Geilo, Hol 16.1 (Trond Bølstad). 7 ind. Fossgårdfeltet, Geilo, Hol 26.1 (Trond Bølstad). 5 ind. Helgelandsmoen, Hole 18.2 (Terje Pettersen). 6 ind. sang/spill Helgelandsmoen, Hole 27.7 (Heikki Savolainen). 6 ind. Helgelandsmoen, Hole 7.9 (Eirik Kristoffersen). 5 ind. overflygende Mo gård, Steinsletta, Hole 18.9 (Marius von Glahn). 7 ind. Helgelandsmoen, Hole 2.10 (Terje Pettersen). 20 ind. Midtre Sørums, Steinsletta, Hole 2.10 (Terje Pettersen). 5 ind. Bergsvingen, Øvre Eiker 28.10 (Jorunn Villand). 6 ind. Bergsvingen, Øvre Eiker 14.11 (Jorunn Villand).

Fåtallig og spredt hekkefugl i Buskerud, men ingen rapporterte hekkefunn i 2019. Bare hekkefunn og funn av flokker på fem eller flere individer refereres i denne rapporten. Antatt samme fugler på samme lokaliteter teller som ett funn.

haukugle (*Surnia ulula*):

* alle funn (- 36/37), hekkefunn (0)

2016: 1 ind. Solbergåsen, Lier 6.10. (Per Ødegård). 1 ind. Pålstjern, Lier 6.10. (Per Ødegård). 1 ind. Hullbekkåsen, Lier 6.10. (Per Ødegård). 1 ind. Hvittefoss, Kongsberg 19.11. (Fred William Christoffersen).

2017: 1 ind. Villingstad V, Røyken 20.2. (Rune Vidal). 2 ind. Tullestølen, Ål 25-26.3. (Christian Steel). 1 adult hann sang/spill Brynhildstøvegen, Nes 8.4. (Even Knutsen). 1 hekking (2-3 unger) Tranbyseterdalen, Ringerike 1-31.5. (Per Ødegård). 1 ind. Nedre Kviqetjern, Ringerike 27.5. (Per Ødegård).

2019: GOL: 1 ind. Ørterstølen, Golsfjellet 16.2 (Asgeir Askeland). 1 ind. S for Nedrebråten. 30.4 (Erling Hobøl). 1 ind. Rekkjeset, Golsfjellet Syd 19.5 (Ingunn Løyning, Agnar Målsnes, mfl.). HEMSEDAL: 1 ind. Gravset skistadion 2.2 (Vegard Bang Fjeldheim, Stine Bang Fjeldheim). 2 ind. Blomeslettane 2.2 (Vegard Bang Fjeldheim, Stine Bang Fjeldheim). 1 ind. Fagerstvatnet 9.2 (Vegard Bang Fjeldheim). 1 ind. Blomeslettane 23.2 (Vegard Bang Fjeldheim). 1 ind. Grøndalen 14.3 (Bent Fjeldheim). 1 ind. Tuv 4.4 (Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim). 1 2K stasjonær Skarsnuten, Hemsedal Skisenter 6.6 (Børge Bekestad). 1 ind. Joleimsmyra vest 16.11 (Bent Fjeldheim). HOL: 1 ind. Øyestølen, Såballie 3.1 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Budalslia, Geilo 7.1 (Trond Bølstad). 1 ind. Knutskard 17.2 (Asgeir Askeland). 1 ind. Myrland, Sudndalen 17.2 (Asgeir

Askeland). 1 adult Bergli 22.-23.2 (Frode Nordang Bye). 1 ind. Einsetlie 2.3 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Øyestølen, Såballie 15.4 (Hans Petter Rømme). 1 ind. Bergli 17.4 (Frode Nordang Bye). 1 ind. Eimå v.b 28.9-11.10 (Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass). 1 ind. Ustaoset 4.10 (Hans Petter Rømme). 1 ind. Fekjo 9.10 (Trond Bølstad). 1 ind. rastende Strekingen Haugastøl-Ustaoset 13.10 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde). 1 ind. Havsdalen, Geilo 21.10 (Trond Bølstad). 1 ind. Nedrestølen, Strandavatnet 17.11 (Per Furuseth). 1 ind. Geilo 27.12 (Asgeir Askeland). HOLE: 1 hunn syk Rud, Steinsfjorden 22.3-7.4 (Marius von Glahn, Frode Munkhaugen). HURUM: 1 ind. Grønsand 2.12 (Jostein Bærø Engdal). KRØDSHERAD: 1 ind. Slenta 6.11 (Erik Kagge, Helene Lind Jensen). NES: 1 ind. Myking N, Nes Nordmark 9.3 (Rolf E. Andersen, Svein Dale). NORE OG UVDAL: 1 ind. Fjellsnare øvre felt 2.-11.1 (Per Furuseth). 1 ind. Vasstulan 20.2 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Jønndalen 16.3 (Tor Skjetne). 1 ind. Solheimstulen 30.10 (Bjørn Lauritzen). RINGERIKE: 1 ind. Vidvangshøga syd, 27.10 (Rune Zakariassen, Anne Stine Zakariassen). ÅL: 1 ind. Halldalen, Halldalsvatnet 12.10 (Erik Breie). 1 ind. Tiurvegen V, Sangelie 25.10 (Jan Idar Dalseide).

Etter den store invasjonen av haukugler i Sør-Norge høsten 2016, fortsatte antall observasjoner å være høye både i 2017 og 2018, men med en gradvis avtagende tendens. I 2019 har antall funn falt ned på et mer normalt nivå igjen. 64 % av observasjonene er gjort i 1. halvår og 36 % i 2. halvår. De fleste funn er gjort i nordfylket, Det ble ikke påvist noen sikre hekkefunn i 2019. For å bedre oversikten, er observasjonene gruppert kommunevis. Noen etter-rapporteringer fra tidligere år er lagt til denne rapporten.

lappugle (*Strix nebulosa*):

* alle funn (17/24 - 4/4) LRSK

2019: 1 adult hunn Mauredokki, Skurdalen nord, Hol 2.1 (via LRSK). 1 adult hunn Lia, Sør-Skurdalen, Hol 7.-13.1 (via LRSK). 1 adult hunn Hovdun NV, Ål 18.1 (via LRSK). 1 adult hunn Jonstølen Ø, Grostøllii, Ål 23.1 (via LRSK). 1 adult hunn Grostøllie nedre, Ål 29.1 (via LRSK). 1 adult hunn Hesttjørn SV, Ål 3.2 (via LRSK). 1 adult hunn Meland V, Usteåne, Hol 8.2 (via LRSK). 1 ind. Nedmarken, Bergsjø, Modum 12.3 *(F) (Brit Eva Helgedal). 1 ind. Høgda, Tranby, Lier 30.9 *(F) (Kristin Berge). 1 ind. Holtvedtveien 2, Hurum 20.10 *(F) (Karen H).

Sjelden art i Buskerud som oftest blir observert i vinterhalvåret fra september til mars. Lappugla ble påvist hekkende for første gang i Buskerud på Ringerike i 2017, og hekket i det samme området også i 2018. Både 2017 og 2018 var gode smågnagerår. En satellittmerket lappugle har streift rundt i nordfylket i perioden november 2018 til februar 2019. Dette gjelder den voksne lappuglehunnen "Tina" som ble merket av Roar Solheim i Elverum kommune (He). Vi har fire plott av "Tina" i Buskerud i 2018 og sju plott i 2019 i Hol og Ål, men ingen visuelle observasjoner. "Tina" ble seinere funnet død i Vang i Valdres i mai 2019. Den 12.3. ble en lappugle fotografert av Brit Eva Helgedal ved en tursti langs Bergsjø i Modum. Høsten 2019 ble en lappugle fotografert og videofilmet av Kristin Berge i Høgda på Tranby i Lier 30.9. (ref. innlegg på Facebook). Antatt samme lappugle skal ha blitt sett av elgjegere mellom Oppsalsetra og Bøåsen nord for Lierskogen 4.10. (personlig meddelelse Knut A. Solberg). Dette er for øvrig første kjente funn av lappugle i Lier. Observasjonen på Hurum 20.10. ble fanget opp på nettsiden til "Spør en ornitolog" hos NOF Fuglevennen. Dette var også første kjente funn av lappugle i Hurum.

hornugle (*Asio otus*):

* hekkefunn (2), vinterfunn (20 - 0)

Hekkefunn 2019: 1 pull Filtvet, Hurum 15.6 (Ketil Knudsen). 1 pull lokkelyd, øvrige lyder Fjellstad, Røyse, Hole 8.7 (Terje Pettersen).

Arten hekker fåtallig i fylket, vanligst i gode smågnagerår. I seinere år er det årlig gjort 1-4 hekkefunn av arten i Buskerud. I 2019 ble tiggende unger observert på to lokaliteter. Vinterfunn er relativt sjeldne, ingen slike er rapportert i 2019.

nattravn (*Caprimulgus europaeus*):

* alle funn (- 18/24)

2019: 1 ind. sang/spill Rødbykollen, Hurum 17.5 (Kenneth Larsen). 1 ind. Kjellerbekken, Røskestadvannet, Hurum 19.5 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Karikollen, Hurum 27.5 (Jostein Bærø Engdal). 1 ind. sang/spill Jahrenbakkene 1, Jaren, Hurum 27.5 (Jostein Bærø Engdal). 1 ind. sang/spill Dalen, Klokkestua, Hurum 27.5 (Jostein Bærø Engdal). 1 ind. sang/spill Lauvbråten, Eikernveien, Øvre Eiker 31.5 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Svartvann, Rødbyvannet, Hurum 31.5 (Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal). 1 ind. sang/spill Lysemyr, Hurum 31.5 (Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal). 1 ind. sang/spill Østerud, Eikeren, Øvre Eiker 31.5 (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals). 1 ind. sang/spill Storengene, Hurum 6.6 (Eli Gates). 1 ind. sang/spill Vestby, Rødby, Hurum 6.6 (Eli Gates). 2 ind. sang/spill Tørrbekk, Eikeren, Øvre Eiker 8.6 (Lars Dolmen mfl.). 1 ind. Storsandtoppen, Hurum 8.6 (Hans Christian Waaler). 1 ind. Kjerringberget, Eikern, Øvre Eiker 14.6 (Kristin Bjartnes). 2 ind. Soterudleiken, Hole 17.6 (Rune Zakariassen). 5 adult hann (4 ringmerket + 1 kontroll) Skoklevann søndre, Hurum 22.6 (Jan Gylder, Hans Petter Rømme, Frode Nordang Bye). 1 ind. sang/spill Lauvbråten,

Eikernveien, Øvre Eiker 24.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Storekleiv, Eikeren, Øvre Eiker 24.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Berger, Rødbyvannet, Hurum 17.7 (Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal).

De fleste funn er gjort på tidligere kjente lokaliteter, de fleste av disse på Hurum. Gjennomsnittlig ankomstdato i Buskerud: 16.5. ± 11 dager (23 år). Sjelden observert seinere enn 25. august. Noen av observasjonene i områder på Hurum og langs Eikeren kan dreie seg om de samme individene.

isfugl (*Alcedo atthis*):

* alle funn (90 - 6/7)

2019: 1 ind. Linnestranda, Lier 11.4 (Ole Bjørn Braathen). 1 adult næringssøkende Lierelva v/Kjellstad, Lier 22.8 (Ingar Heum). 1-2 ind. næringssøkende Linnestranda, Lier 26.8-23.9 (*Jorunn Villand, Steinar Stueflotten, Ole Bjørn Braathen, Jens Erik Nygård, Melvin Åsum). 1 ind. overflygende ved Åmotbrua, Mørk, Lier 30.8 (Kristoffer Weiby). 1 ind. Linnestranda, Lier 3.-6.10 (Jorunn Villand, Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård mfl.). 1 ind. næringssøkende Sætrepollen, Sætre, Hurum 6.-7.10 (Jostein Bærø Engdal, Steinar Stueflotten). 1 ind. Verket, Hurum 15.-24.10 (Eli Gates).

Mange observasjoner av isfugl de tre siste årene, bl.a. rekordforekomst med 13 funn i 2017. Flest observasjoner blir gjort om våren (april-mai) og høsten (august-oktober), men bare ett vårfunn i 2019. De mange observasjonene langs Lierelva høsten 2019 kan tyde på hekking et sted oppe i Lierelva. Både den 26.8. og 22.9. ble det observert 2 isfugler på Linnestranda. Det er første gang at det er sett 2 ind. sammen på denne lokaliteten.

bieter (*Merops apiaster*):

* alle funn (1/1 - 1/2) LRSK

2019: 2 ind. rastende Drollshammerveien, Veme, Ringerike 27.5 (Hilde Arctander).

Meget sjelden art i Buskerud som kun er observert en gang tidligere i fylket: 1 ind. Selvik, Hurum 17.8.1991. Årets observasjon ble først ringt inn til NOF kontoret i Trondheim og deretter fulgt opp av LRSK Buskerud. Observatøren satt hjemme på Veme og så ut av et vindu da en fargerik fugl landet på en strømlledning utenfor huset. Hun gikk for å hente kikkert og fuglebok for å finne ut hva slags fugl dette var. Da hun kom tilbake, satt det to bieter der. Den ene fløy en liten runde og kom tilbake med ei stor humle som den spiste. De to bieterne oppholdt seg på ledningene i 10-15 minutter før de forsvant og ble ikke sett igjen.

hærfugl (*Upupa epops*):

* alle funn (44 - 2/2)

2019: 1 ind. rastende Sisle, Rotneim, Gol 27.6 (Jan-Halvard Brekko). 1 ind. stasjonær Besseberg, Øvre Eiker 2.11 (Anders Besseberg).

Arten observeres kun sporadisk i Buskerud, men er sett nesten årlig i seinere år. De fleste funn blir gjort om våren (ultimo april – mai) og høsten (august - november). Siden dette er en art med særpreget utseende som mange legger merke til i kulturlandskapet, blir mange funn meldt inn av andre personer enn de mer aktive fuglekikkerne. Det var også tilfellet med årets funn. Hærfuglen på Besseberg skal ha oppholdt seg på lokaliteten i flere dager. Dette funnet ble meldt inn via Jens Erik Nygård.

dvergspett (*Dendrocopos minor*):

* hekkefunn (1)

2019: 1 hann m/mat til unger Sand-Hellum ravinedal, Lier 20.6 (Rune Solvang).

Fåttallig hekkefugl i Buskerud. LRSK ønsker at flest mulig hekkefunn blir rapportert på AO slik at vi kan få en bedre oversikt over artens utbredelse i fylket. Det er gjort flere observasjoner av dvergspett i hekketida i passende hekkebiotop bl.a. på Linnestranda (Lier), men bare det ene refererte funnet med bekreftet hekking.

trelerke (*Lullula arborea*):

* alle funn (11/14 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. rastende Valle, Lier 9.9 (Hans Petter Rømme).

Sjelden art i Buskerud som kun blir observert år om annet, hyppigst i trekketidene vår (april) og høst (september). Siste observasjon ble også gjort i Lier på høsttrekket i september 2018.

sanglerke (*Alauda arvensis*):

* vinterfunn (4)

2019: 2 ind. Sem, Øvre Eiker 18.-19.2 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand). 1 ind. ptN Odden, Slemmestad, Røyken 19.2 (Kjetil Johannessen). 2 ind. ptN Storskjær, Drøbaksundet (Bu), Hurum 26.2 (Jostein Bærø Engdal). 1 ind. Stadum, Røyse, Hole 27.2 (Terje Pettersen).

Arten er sjelden å se i Buskerud om vinteren. De fleste vinterobservasjoner gjelder tidlig ankomne fugler på vårtrekket i slutten av februar. Det foreligger kun 3 egentlige vinterfunn i Buskerud observert tidligere enn 15.2.

fjellerke (*Eremophila alpestris*):

* alle funn (- 9/45)

2019: 1 ind. rastende Linnesstranda, Lier 3.4 (Jorunn Villand). 4 ind. Halnekollen, Hol 20.4 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 3 ind. Leir Nordre, Krødsherad 21.4 (Eirik Kristoffersen). 24 ind. Vesle Ustevatnet, Ustaoset, Hol 13.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Langtjørne, Hol 5.7 (Jostein Myre). 1 hann Bakkahelleren, Hol 14.7 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 3 1K Tuvetjørne, Tuva, Hol 26.7 (Andrew W. Clarke, Elsa M. Wallumrød). 4 ind. Vestre Bakkatjønn, Nore og Uvdal 8.9 (Eirik Sekse, Agnar Målsnes). 4 ind. Havsdaalen, Geilo, Hol 4.10 (Joakim Flathagen).

Arten hekker spredt i høyfjellet i nordfylket og sees bare sporadisk i lavlandet på vårtrekket (april-mai), mer sjeldent på høsttrekket (ultimo september - november). Gjennomsnittlig ankomstdato: 27.4. ± 16 dager (17 år). 3.4 er blant de tidligste registrerte ankomstdatoene til nå. Flokken på hele 24 ind. som ble observert på Ustaoset 13.5., er den største flokken med fjellerker som noen gang er observert på vårtrekket i Buskerud.

skjærpiplerke (*Anthus petrosus*):

* alle funn (- 17/31), derav innlandsfunn (- 4/7)

2019: 1-3 ind. Skjæra og Coop, Tofte, Hurum 10.1-11.4 (Steinar Stueflotten, Jostein Bærø Engdal, Jorunn Villand mfl.). 2 ind. Noresund, Krødsherad 24.3 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Vikersund bru, Modum 24.3 (Eirik Kristoffersen). 1-3 ind. næringssøkende Onsakervika, Onsaker, Hole 31.3-2.4 (Marius von Glahn, Terje Pettersen, Aksel Olsson). 1 ind. næringssøkende Terskel Ustedalsfjorden til Veslefjorden, Hol 7.-11.4 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass, Per Furuseth). 1 par i passende hekkebiotop Ramvikholmen, Hurum 2.5 (Kjetil Johannessen). 2 ind. Mølen, Breianger, Hurum 25.5 (Morten Bergan). 1 ind. Ramvikholmen, Breianger, Hurum 25.5 (Morten Bergan). 1 ind. Tofteholmen, Breianger, Hurum 25.5 (Morten Bergan). 1 ind. Coop, Tofte, Hurum 5.9 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Lahellholmen, Røyken 22.9 (Jorunn Villand). 1 ind. Sundbyholmene, Røyken 14.10 (Bård Bredesen, Oddvin Lund, Arvid Olsen). 1-3 ind. Coop og Skjæra, Tofte, Hurum 19.10-30.12 (Eli Gates, Jostein Bærø Engdal, Jorunn Villand, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Storskjær, Drøbaksundet (Bu), Hurum 22.10 (Eli Gates). 3 ind. Mølen, Hurum 26.10 (Bjørn Olav Tveit, Magne Klann). 3 ind. Ramvikholmen, Hurum 26.10 (Bjørn Olav Tveit, Magne Klann). 2 ind. Vealøs, Hurum 26.10 (Bjørn Olav Tveit, Magne Klann). 1 ind. Dyna, Slemmestad, Røyken 15.11 (Steinar Stueflotten).

Arten hekker trolig årlig på kysten av Hurumlandet, som regel på holmene utenfor Tofte, og sees ellers fåtallig på vårtrekket (mars - april) og høsttrekket (september - november). Gjennomsnittlig ankomstdato: 29.3. ± 11 dager (25 år). Innlandsobservasjoner på vårtrekket forekommer relativt ofte, jf. 4 slike funn i 2019. Ett av individene som ble observert i Onsakervika 1.4., var fargeringsmerket som juvenil av Bardsey Bird & Field Observatory på Bardsey Island i Wales 24.9.2008 og var altså over 10 år gammel! Skjærpiplerker har i seinere år overvintret årlig på kysten av Hurum.

Fargeringsmerket skjærpiplerke Onsakervika, Hole
01.04.19. Foto: Terje Pettersen

svartryggerle (*Motacilla alba yarrellii*):

* alle funn (21/22 - 2/2) LRSK

2019: 1 ind. næringssøkende Søre Fekene, Hemsedal 28.3 *(F) (Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim). 1 ind. næringssøkende Sygardslåtta nedre, Hemsedal 11.4 (Vegard Bang Fjeldheim).

Den mørke underarten av vår egen linerle sees av og til på vårtrekket i april - medio mai, en sjelden gang også høst og vinter. Gjennomsnittlig ankomstdato: 12.4 ± 11 dager (12 år). 28.3. er tidligste registrerte ankomstdato i Buskerud til nå.

nattergal (*Luscinia luscinia*):

* hekkefunn (1)

2019: 1 ind. engstelig adferd, indikasjon på hekking Linnesstranda, Lier 9.7 (Jorunn Villand).

Arten hekker trolig årvisst på Linnesstranda som nå er den sikreste lokaliteten for arten i fylket. En hann ble hørt synge jevnlig der fra 16.5. til primo juni, seinere i juni minst to syngende hanner samme sted. Et varslende individ på lokaliteten 9.7. tyder på at arten hekket på Linnesstranda også i 2019. Gjennomsnittlig ankomstdato: 14.5 ± 7 dager (36 år). Ellers ble nattergaler hørt synge ved Fiskumvannet og Dørjebru i Øvre Eiker og på Mosmoen i Hole i 2019.

svartrødstjert (*Phoenicurus ochruros*):

* alle funn (31/34 - 4/4) LRSK

2019: 1 hunnfarget næringssøkende ved Veslefjorden, Hol 7.-8.4 *(F) (*Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass, Per Furuseth). 1 adult hann næringssøkende Eimå v.b , Hol 21.4 *(F) (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 2K hann næringssøkende mellom Veslefjorden og Geilobrue, Geilo, Hol 3.-12.5 *(F) (*Trond Bølstad, Per Furuseth, Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 adult hann næringssøkende Lampeland, Flesberg 30.5 *(F) (Ivar Lien).

Sjelden gjest i Buskerud, selv om arten nå er blitt observert årlig siden 2012 og med flere funn de tre siste årene. De fleste observasjoner blir gjort på vårtrekket i april-mai, mer sjeldent på høsttrekket medio september-primo november. Sommerfunn i juni-juli er sjeldne. Arten har tidligere hekket i Buskerud, bl.a. i Kongsberg, men det er mange år siden nå. Gjennomsnittlig ankomstdato: 22.4 ± 14 dager (19 år). Observasjoner i nordfylket, som de i Hol, forekommer overaskende ofte. Faktisk er 38 % av alle funn til nå gjort i nordfylket. 2K hannen som ble sett på Geilo i mai, er ikke samme individ som det hunnfargede individet i samme område primo april. Observasjonen på Lampeland 30.5., er det første kjente funnet av arten i Flesberg.

asiasvartstrupe (*Saxicola maurus*):

* alle funn (0 - 2/2) NSKF

2019: 1 hunn næringssøkende Veslefjorden, Geilo, Hol 28.4 *(F) (Trond Bølstad). 1 1K+ hunn næringssøkende Mo gård, Steinsletta, Hole 1.-7.11 *(F) (*Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Marius von Glahn, Jon Ludvig Hals mfl.).

Ny art for Buskerud! Asiasvartstrupa hekker i Russland, Sibir og nordlige Sentral-Asia. Arten er sjelden i Norge selv om den nå blir observert årlig i trekketidene vår (april-mai) og høst (medio september - primo november). Flest funn er gjort om høsten langs kysten av Sør-Norge. Fra Østlandet er det bare kjent ett tidligere funn fra Fornebu i Bærum 6.11.-12.12.2009, så to funn i Buskerud samme år er veldig spesielt. Hunnen på Geilo i april ble først rapportert som vanlig svartstrupe før Tor Olsen i NSKF reagerte på det publiserte bildet og mente det måtte være en opplagt asiasvartstrupe hunn - Buskeruds første! Ikke nok med det, i begynnelsen av november dukket det opp en ny hunnfugl på Mo gård i Hole. På tross av kaldt høstvær med kuldegrader enkelte dager, ble denne asiasvartstrupa værende på lokaliteten en ukes tid. Mange interesserte fuglekikkere fikk derfor sett og fotografert fuglen.

Asiasvartstrupe hunn Mo gård, Hole 01.11.19
Foto: Terje Pettersen

Svartstrupe hann Mo gård, Hole 28.03.19
Foto: Terje Pettersen

svartstrupe (*Saxicola rubicola*):

* alle funn (14/14 - 2/2) LRSK

2019: 1 hunn Eik gård ved Lunde, Vestfossen, Øvre Eiker 2.3 (Bjørn Lauritzen). 1 hann Mo gård, Steinsletta, Hole 28.-31.3 *(F) (*Terje Pettersen, Aksel Olsson, Marius von Glahn, Steinar Stueflotten, Eli Bondlid mfl.).

Sjelden gjest i Buskerud som oftest blir observert på vårtrekket i mars - april, mer sjeldent på høsttrekket i oktober. Økt antall funn de siste årene. Gjennomsnittlig ankomstdato: 28.3 ± 20 dager (10 år). Observasjonen på Eik gård 2.3. er det tidligste funnet av svartstrupe i Buskerud til nå. Når det gjelder det andre funnet, så er dette andre året på rad at en svartstrupe blir observert på Mo gård i Hole ultimo mars.

måltrost (*Turdus philomelos*):

* vinterfunn (3/4 - 1/1)

2019: 1 ind. næringssøkende Gulsbogen, Drammen 29.12 (Vidar Øverbye, Siw Hagstrøm).

Meget sjelden vintergjest, sist observert i Mjøndalen i desember 2009.

duetrost (*Turdus viscivorus*):

* vinterfunn (19/27 - 3/3)

2019: 1 ind. Sagene, Hurum 1.1-25.2 (Jorunn Villand, Jostein Bærø Engdal, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Lillenga, Tronstad, Hurum 10.1-24.2 (Steinar Stueflotten, Eli Gates, Jorunn Villand mfl.). 1 ind. Sagene, Hurum 5.12 (Steinar Stueflotten).

Overvintrende duetroster ble observert i mistelteintrærne på de faste lokalitetene på Lillenga ved Tronstad og Sagene på Hurum, men ikke på Folkestad skole, Kana i 2019. De stasjonære duetrostene holdt seg på lokalitetene fram til medio mars 2019.

sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*):

* alle funn (- 4/5)

2019: 1 ind. sang/spill Stein-Hårum-Hungerholt, Hole 19.5-1.7 (*Terje Pettersen, Marius von Glahn mfl.). 1 ind. sang/spill Tårnet, Fiskumvannet, Øvre Eiker 19.5-3.6 (*Bjørn Tore Bollerud, Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Melvin Åsum mfl.). 1-2 hann sang/spill Gilhusodden, Linnesstranda, Lier 15.-29.6 (*Tore Westgård, Jorunn Villand, Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård). 1 ind. Flesaker, Fiskumvannet, Øvre Eiker 24.8 (Jon Ludvig Hals).

Arten er relativt sjelden i fylket, men observeres årlig i lite antall. De fleste observasjonene blir gjort i mai-juni, mer sporadisk på høsttrekket i august-september. 1 ind. var stasjonært på Gilhusodden, Lier i 2 uker, noe som er uvanlig på Linnesstranda. 2 ind. ble hørt synge her 15.6., seinere bare 1 ind. Gjennomsnittlig ankomstdato: $17.5. \pm 6$ dager (27 år).

busksanger (*Acrocephalus dumetorum*):

* alle funn (15/16 - 1/1) LRSK

2019: 1 ind. sang/spill Hegstad S, Fiskumvannet, Øvre Eiker 24.6-1.7 *(LF) (*Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen mfl.).

Sjelden østlig nattsanger som er blitt observert enkelte år i perioden ultimo mai til primo juli, de fleste i første halvdel av juni. Individet på Hegstad, som sang på lokaliteten en ukes tid fra kl. 23 om kvelden til kl. 7-8 neste morgen, hadde tilhold like ved et bolighus nær Kongsbergveien. Mange interesserte fuglekikkere fikk derfor anledning til å høre den synge fra veien like ved. Noen fikk også bilder av busksangeren etter at det var blitt lyst i morgentimene.

myrsanger (*Acrocephalus palustris*):

* alle funn (- 16/27)

2019: 1-2 ind. sang/spill Linnesstranda, Lier 25.5-6.7 (Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten, Jorunn Villand, Melvin Åsum mfl.). 1-3 ind. sang/spill Hegstad-Rudstøa, Øvre Eiker 29.5-30.6 (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen mfl.). 1 ind. sang/spill Råen, Fiskumvannet, Øvre Eiker 31.5-26.6 (Steinar Stueflotten, Hans Petter Rømme, Jorunn Villand). 1-5 ind. sang/spill Hårum-Hungerholt, Steinsletta, Hole 4.6-3.7 (Terje Pettersen, Didrik Løstegård Kristensen, Aksel Olsson, Marius von Glahn mfl.). 1 ind. sang/spill Myrene, Kana, Hurum 6.6 (Eli Gates). 1 ind. sang/spill Sundby, Hurum 6.6 (Eli Gates). 3 ind. sang/spill Flesaker, Fiskumvannet, Øvre Eiker 7.6 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Sokna, Ringerike 9.6 (Jenny Helen Stillerud). 1 adult hann sang/spill Bomenga, Sem, Øvre Eiker 10.-15.6 (Jens Erik Nygård, Jon Ludvig Hals). 1 ind. sang/spill Lamyra S, Lamoen, Hole 14.6 (Aksel Olsson). 2 ind. sang/spill Linnesstranda, Lier 14.-15.6 (Hans Petter Rømme, Jens Erik Nygård, Bent Ellingsen). 2 ind. sang/spill Lore, Steinsletta, Hole 16.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Åsa, Ringerike 17.6-3.7 (Terje Pettersen, Marius von Glahn). 1 ind. sang/spill Hovsenga, Ringerike 19.6 (Marius von Glahn). 1 ind. sang/spill Vestfosselva v/Berg-Sørby, Øvre Eiker 20.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Storengene, Hurum 6.7 (Odd Rygh). 2 ind. Måsnesmyra, Fiskumvannet, Øvre Eiker 24.8 (Jon Ludvig Hals).

Arten ankommer Buskerud i slutten av mai, gjennomsnittlig ankomstdato: 26.5. $\pm$ 7 dager (32 år). Arten hekker flere steder i fylket, men konkrete hekkefunn blir sjelden påvist. Ved Fiskumvannet sang det trolig 3-4 ind. i første halvdel av juni, og i Steinsletta-området opptil 5 ind. i samme periode.

hauksanger (*Sylvia nisoria*):

* alle funn (6/6 - 1/1) LRSK

2019: 1 1K næringssøkende Fjordparken, Drammen By, Drammen 23.10 *(F) (Håvard Klemsdal).

Meget sjelden art på høsttrekket i Buskerud (medio august - oktober). Alle sju funn så langt har vært ungfugler (1K) på høsttrekket, sist sett på Jensvoll i Lier 31.10.2017. Observasjonen i Fjordparken er det første kjente funnet av arten i gamle Drammen kommune.

Hauksanger 1K Fjordparken, Drammen 23.10.19. Foto: Håvard Klemsdal

gulbrynsanger (*Phylloscopus inornatus*):

* alle funn (7/8 - 2/2) LRSK

2019: 1 1K+ ringmerket Søre Finset, Hemsedal 26.9 *(F) (Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim). 1 1K+ ringmerket Sør-Hydalen, Hemsedal 29.9 *(F) (Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim).

Meget sjelden gjest på høsttrekket i Buskerud, sist observert på Hjarnes (Kongsberg) og Søre Finset (Hemsedal) høsten 2018. Observasjonen på Søre Finset og i Sør-Hydalen i september 2019 er det 4. og 5. funnet av arten i Hemsedal. Av de ni godkjente funnene i Buskerud så langt, er fem gjort i forbindelse med ringmerking i Hemsedal. Arten er blitt stadig vanligere på høsttrekket i Norge, og observeres nå stadig hyppigere også i Buskerud.

tornskate (*Lanius collurio*):

* hekkefunn (5/6 par)

2019: 1 hekking (1 par m/4 1K) Røysetoppen, Røyse, Hole 26.6-29.7 (Terje Pettersen). 2 hekkinger (2 par m/7 1K) Ask, Ringerike 30.6-4.8 (Terje Pettersen, Eli Bondlid). 1 hekking (1 par m/1 1K) mat til unger Averøya, Ringerike 15.-30.7 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 1 hann engstelig adferd, indikasjon på hekking Skollerudmyra, Ringerike 23.-24.7 (Sindre Molværsmyr). 5 ind. (1 adult hann m/4 1K) Hegstadmyra N, Fiskumvannet, Øvre Eiker 8.8 (Steinar Stueflotten).

Vanlig, men heller fåtallig hekkefugl i Buskerud. Ungfugler ble observert på flere lokaliteter enn de angitte utover seinsommeren. Gamle hogstfelt blir ofte brukt som hekkebiotop. LRSK ønsker at flere hekkefunn blir rapportert.

varsler (*Lanius excubitor*):

* alle funn (- 51/54)

2019: HEMSEDAL: 8 observasjoner (8 ind.) derav 3 i 1. halvår og 5 i 2. halvår. HOL: 2 observasjoner (2 ind.) i 1. halvår. HOLE: 8 observasjoner (8 ind.) derav 2 i 1. halvår og 6 i 2. halvår. HURUM: 4 observasjoner (4 ind.) derav 2 i 1. halvår og 2 i 2. halvår. KONGSBERG: 6 observasjoner (6 ind.) derav 2 i 1. halvår og 4 i 2. halvår. KRØDSHERAD: 2 ind. Maritangen, Noresund 8.4 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). LIER: 7 observasjoner (7 ind.) derav 3 i 1. halvår og 4 i 2. halvår. NEDRE EIKER: 3 observasjoner (3 ind.) derav 2 i 1. halvår og 1 i 2. halvår. NES: 2 observasjoner (3 ind.) derav 1 i 1. halvår og 1 i 2. halvår. RINGERIKE: 12 observasjoner (12 ind.) derav 6 i 1. halvår og 6 i 2. halvår. ØVRE EIKER: 8 observasjoner (9 ind.) derav 3 i 1. halvår og 5 i 2. halvår. ÅL: 2 observasjoner (2 ind.) i 1. halvår.

Fåtallig og spredt gjest i vinterhalvåret (september-april), hyppigst i nedre deler av Buskerud. Fåtallig hekkefugl spesielt i midtre og øvre deler av fylket, men ingen sikre hekkefunn er registrert i 2019. Pga. et stort antall observasjoner årlig, er disse nå slått sammen til en presentasjon av kun antall observasjoner og individer per kommune. Flere av observasjonene kan dreie seg om de samme individene. 41 % av observasjonene er gjort i 1. halvår og 59 % i 2. halvår.

kornkråke (*Corvus frugilegus*):

* alle funn (- 25/70)

2019: 3 ind. Mile Avfallsplass, Mjøndalen, Nedre Eiker 15.-16.3 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand, Rune Zakariassen). 1 2K Bergsvingen, Øvre Eiker 2.4 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Huseby, Lier 6.4 (Hans Petter Rømme). 1 ind. Linnesstranda, Lier 6.-7.4 (Rolf E. Andersen, Steinar Stueflotten mfl.). 1 adult Beiavegen 41, Nes 12.4 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 2K Enger avfallsanlegg, Åmot, Modum 17.4 (Stein Edward James Grønning). 1 ind. Øyen, Hostvedt, Kongsberg 27.4 (Bjørn Roar Skullestad). 3 ind. Søre Finset, Hemsedal 1.5 (Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim). 1 ind. Midtbygda, Røyken 1.8 (Eli Gates). 1 ind. Huseby og Vitbank, Lier 31.8-1.9 (Jorunn Villand, Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård). 1 ind. Smørgrav, Øvre Eiker 30.9 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 1.10 (Melvin Åsum). 6 ind. Linnes, Lier 4.10 (Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal). 6 ind. Huseby, Lier 6.10 (Jorunn Villand). 1 ind. Hundstad, Røyse, Hole 6.10 (Terje Pettersen). 1 1K Huseby V, Lier 7.10 (Steinar Stueflotten). 3 ind. Hungerholt, Steinsletta, Hole 13.10 (Terje Pettersen). 1 1K Smiubakken, Hole 14.10 (Terje Pettersen). 1 ind. Gomnes, Hole 15.10 (Terje Pettersen). 1 ind. Hole kirke, Hole 15.10 (Terje Pettersen). 1-9 ind. Bønsnes, Hole 15.-20.10 (Terje Pettersen, Aksel Olsson, Eli Bondlid). 2 2K+ Elvika sør, Steinsfjorden, Ringerike 17.10 (Marius von Glahn). 1 ind. Skolejordet, Steinsletta, Hole 17.10 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 1 1K Sørums Vest, Hole 21.10 (Kendt Myrmo). 2 adult Stadum, Røyse, Hole 21.-22.10 (Terje Pettersen). 7 adult Nordre Gomnes, Hole 22.10 (Terje Pettersen). 21 ind. Bryn, Hokksund, Øvre Eiker 24.10 (Christoffer Mikalsen). 1 1K Spæren, Øvre Eiker 4.11 (Steinar Stueflotten). 1 adult Fossesholm, Vestfossen, Øvre Eiker 7.11 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Langebru, Hokksund, Øvre Eiker 17.11 (Jorunn Villand). 1 adult Mo gård, Steinsletta, Hole 25.11 (Terje Pettersen). 1 1K Svensrud-Smiubakken-Hundstad-Ullern, Hole 17-25.12 (Kendt Myrmo, Terje Pettersen, Didrik Løstegård Kristensen). 1 ind. Hennesmarka, Lier 18.12 (Moisés Peregrina). 1 ind. Nakkerudgata, Ringerike 25.12 (Eli Bondlid). 1 ind. Fossesholm, Vestfossen, Øvre Eiker 25.12 (Jorunn Villand).

Arten observeres årlig i Buskerud, primært i vinterhalvåret fra oktober til april, de fleste i trekktidene vår (mars - medio mai) og høst (oktober - november). Normalt sees bare enkeltindivider eller noen få individer sammen og da ofte sammen med vanlige kråker. Mange observasjoner i 2019, 22 % av observasjonene er gjort i 1. halvår 78 % i 2. halvår. Flere av observasjonene både i Hole, Lier og Øvre Eiker høsten 2019, antas å dreie seg om noen av de samme individene.

stillits (*Carduelis carduelis*):

* hekkefunn (1)

2019: 2 ind. reirbygging Hvitvingfossdeltaet, Hvitvingfoss, Kongsberg 3.5 (Bjørn Lauritzen).

Arten hekker sparsomt i nedre deler av Buskerud og observeres jevnlig i hekketiden i passende hekkebiotoper, men konkrete hekkefunn blir sjeldent rapportert.

tornirisk (*Carduelis cannabina*):

* hekkefunn (2), vinterfunn (1)

Hekkefunn 2019: 1 par reirbygging Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 27.4 (Jorunn Villand, Steinar Stueflotten). 1 pull unger utenfor reir, ikke utvokste Gilhusodden, Linnesstranda, Lier 23.6 (Jens Erik Nygård).
Vinterfunn 2019: 1 ind. Gulsbogen, Drammen 30.12 (Vidar Øverbye, Siw Hagstrøm).

Fåtallig hekkefugl i Buskerud, men konkrete hekkefunn blir sjelden rapportert. Sjelden vintergjest.

bergirisk (*Carduelis flavirostris*):

* hekkefunn (0), vinterfunn (1)

2019: 9 ind. næringssøkende Storskjær, Drøbaksundet (Bu), Hurum 5.12 (Steinar Stueflotten).

Sjelden vintergjest. Vanlig, men ikke særlig tallrik hekkefugl i fjellområdene. Hekkefunn blir sjelden rapportert.

polarsisik (*Acanthis hornemanni*):

* alle funn (- 12/27) LRSK

2019: 1 ind. Øverby, Vikersund, Modum 1.1 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 1-6 ind. Eimå v.b., Hol 1.1-2.2 *(F) (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass), maks. 6 ind. 22.1. 3-8 ind. Fjellsnare øvre felt, Nore og Uvdal 9.-31.1 *(F) (Per Furuseth). 1 ind. Linnesstranda, Lier 13.1 *(F) (Jan-Erik Nyhuus mfl.). 1 ind. Prestebråten, Krokstadelva, Nedre Eiker 18.1 *(F) (Melvin Åsum). 3 2K+ (ua. *exilipes*) Øvrevollen, Øvre Eiker 26.1 *(F) (Jon Ludvig Hals). 1 ind. (ua. *exilipes*) Drammenstjern, Øvre Eiker 23.2-2.3 *(F) (Jon Ludvig Hals). 2 ind. Eimå v.b., Hol 3.3 *(F) (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Øvre Reinsjøfjell, Flå 10.3 (Jan Olav Nybo). 1 ind. Eimå v.b., Hol 3.4 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Eimå v.b., Hol 9.11 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Eimå v.b., Hol 27.12 *(F) (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass).

Sjelden vintergjest i Buskerud (medio oktober - april). Gode år med mange observasjoner av arten de tre siste årene. Arten observeres som regel sammen med gråsisiker, Underart *exilipes* er den vanlig forekommende underarten i vårt område.

Polarsisik Drammenstjern, Finnemarka, Øvre Eiker 02.03.19. Foto: Jon Ludvig Hals

båndkorsnebb (*Loxia leucoptera*):

* alle funn (58 - 26/64) LRSK

2019: 1 ind. lokkelyd Vikersfjellet, Ringerike 4.8 (Didrik Løstegård Kristensen). 1 ind. Drammenstjern, Øvre Eiker 4.8 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. lokkelyd Drammenstjern, Øvre Eiker 18.8 (Jon Ludvig Hals). 6 ind. Liateigen, Hol 31.8 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 3 ind. Mebrotet, Ål 1.9 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde). 2 ind. Grunntjern, Åsa, Ringerike 14.9 (Marius von Glahn). 4 ind. Skareseter, Sigdal 21.9 (Øystein Mortensen). 1 hunnfarget Lyserstølen, Buvatn, Nes 22.9 (Rolf E. Andersen). 1 ind. lokkelyd Vikersætra, Ringerike 25.9 (Marius von Glahn). 7 ind. Sandvatnet, Ringerike 25.9 (Marius von Glahn). 1 hann Storhovda, Hemsedal 30.9 (Bjørnar

Konradsen). 1 ind. lokkelyd Juveren, Ringerike 22.10 (Terje Pettersen). 2 ind. Tofteholmen, Hurum 26.10 (Bjørn Olav Tveit, Magne Klann). 3 ind. Stubbådal, Damtjern, Ringerike 27.10 (Terje Pettersen). 2 hunn Sandviksdalen, Damtjern, Ringerike 27.10 (Marius von Glahn). 1 ind. Sauekollen, Eiksetra, Lier 27.10 (Hans Petter Rømme). 1 ind. Røysetoppen, Røyse, Hole 28.10 (Terje Pettersen mfl.). 1 ind. lokkelyd Øyangen, Ringerike 29.10 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 3 ind. lokkelyd Damtjern, Ringerike 2.11 (Christian Dalen). 1 hann Vestlivegen, Ål 23.11 (Kjell Einar Bie). 1 ind. Røysetoppen, Røyse, Hole 30.11 (Terje Pettersen). 2 adult Holsåsen, Hol 1.12 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde). 10 ind. Krokstjern, Nes 7.12 (Trond Øigarden). 2 ind. lokkelyd Hovlandsfjellet, Modum 24.12 (Eirik Kristoffersen). 5 ind. Tryteholet, Nes 28.12 (*Knut Arne Nygård, Wenche Helene H. Nygård, Malene Hartviksen Hansen). 1 hann Søre Lien, Hagafoss, Hol 28.12 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass).

Normalt sjelden gjest i Buskerud som oftest blir observert i invasjonår. Rekordstor forekomst høsten 2019 fra august til desember og videre utover vinteren 2020, Siste invasjon hadde vi vinteren 2014/2015, men den omfattet færre individer enn årets store invasjon. Arten er observert årlig de sju siste årene, men tidligere bare med 1-7 funn per år, jf. 26 funn i 2019.

rosenfink (*Carpodacus erythrinus*):

* alle funn (- 28/53)

2019: HOL: 1 ind. sang/spill Fekjo og Fløtagutu, Ustedalen 5.-7.6 (Trond Bølstad, Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). LIER: 1 hann sang/spill Høgåsen, Sylling 25.5 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Justad, Egge 25.5 (Ole Bjørn Braathen). 3 hann sang/spill Drag, Drag 25.5 (Terje Pettersen). 3 hann sang/spill Brevik, Drag 25.5 (Terje Pettersen). 2 hann sang/spill Horn gård, Drag 25.5 (Terje Pettersen). 2 hann Nordre Horn, Drag 25.5 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Lierelva Åmotveien 30.5 (Jorunn Villand). MODUM: 1 hann sang/spill Dyrbakk, Dignes 21.5 (Eirik Kristoffersen). 1 hann sang/spill Svarverud 25.5 (Terje Pettersen). 2 hann sang/spill Bjørnsrud 25.5 (Terje Pettersen). 1 hann sang/spill Tanberg, Dignes 25.5 (Terje Pettersen). 3 hann sang/spill Dignes, Dignes 25.5 (Terje Pettersen). 1 hann sang/spill Svenskerud, Vikersund 26.5 (Eirik Kristoffersen). 6 ind. sang/spill TOV-E Rute 607 Kimmerud 8.6 (Marius von Glahn). NORE OG UVDAL: 1 ind. sang/spill Kravikfjord stasjon 20.5 + 7.6 (Bjørn Lauritzen). 1 ind. Sunde 31.5 (Finn Gregersen). RINGERIKE: 1 ind. Sandaker bru 26.5-4.6 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Flaten, Ask 26.-27.5 (Terje Pettersen). 3 ind. TOV-E rute 608 Sørumsmarka 31.5 (Marius von Glahn). 1 ind. sang/spill Sætra 4.6 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Sørliveien Nord, Steinsletta 8.6 (Marius von Glahn). 1 ind. sang/spill Hønen, Ringåsen, Norderhov 15.6 (Marius von Glahn). ROLLAG: 1 ind. sang/spill Rollag 7.6 (Bjørn Lauritzen). ØVRE EIKER: Minst 3 ind. sang/spill Hegstadmyra-Hegstad-Rudstøa 16.5-24.6 (Jens Magnussen, Jostein Bærø Engdal, Jorunn Villand, Steinar Stueflotten mfl.). 6-9 ind. sang/spill Fiskumvannet N 16.5-1.7 (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals, Jorunn Villand mfl.). 2 ind. sang/spill Råen, Fiskumvannet 25.5-10.6 (Jorunn Villand, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten). 1 2K hann sang/spill Flesaker, Fiskumvannet 30.5 (Steinar Stueflotten). 1 ind. død - kollisjon med kjøretøy Rudstøa, Fiskumvannet 1.6 (Jorunn Villand). 1 sang/spill Kantsone 10, Darbu, Øvre Eiker 3.6 (Roald Bengtson). 2 ind. Flesaker, Fiskumvannet 7.6 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. sang/spill Rud, Fiskumvannet 25.6 (Jorunn Villand). 1 par engstelig adferd, indikasjon på hekking Hegstad beitemark, Fiskumvannet 4.7 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Hegstadmyra, Fiskumvannet 4.7 (Steinar Stueflotten).

Fåttallig hekkefugl i Buskerud. Mange funn også i 2019. Disse er gruppert kommunevis for bedre oversikt. Funn i nordfylket som de i Hol og Nore og Uvdal, er relativt sjeldne. De fleste observasjonene blir gjort i perioden medio mai - juni. Minst 7 syngende hanner ved Fiskumvannet i 2019, men trolig var det nærmere 10 hanner der totalt. Første observasjon: 16.5., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 19.5. ± 6 dager (39 år) og 16.5. siste 10 år.

konglebit (*Pinicola enucleator*):

* alle funn (- 50/352)

2019: FLESBERG: 1 hunnfarget Seteråsen, Blefjell 27.10 (Eirik Kristoffersen). GOL: 1 hunn Engjan, Herad 10.11 (Asgeir Askeland). HEMSEDAL: 3 ind. Lykkja 14.10 (Øivind Egeland). 1 hann Lykkja 27.10 (Jarle Fjørtoft). 2 ind. Tuv 3.11 (Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim). 12 ind. Hemsedal Sentrum 16.11 (Bent Fjeldheim). 15 ind. Tuv 24.11 (Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim). 15 ind. Hemsedal Skisenter 29.11 (Bent Fjeldheim). 5 ind. Gravsetåsen 8.12 (Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim). 20 ind. Lykkja 9.12 (Kristin Devor). HOL: 10-16 ind. Budalshøgden 27.-29.10 (Trond Bølstad). 6 ind. Smettbakstølen, Ustaoset 2.11 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 7 ind. Biskolavegen 2.11 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 2 ind. Belvatnet 2.11 (Åse Haugen). 3 hann Eimå v.b 890 m.o.h 11.-14.11 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 7 ind. Geilo 12.11 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 2-7 ind. Markehaugen 23.11-20.12 (Wendy Slettemoen, Sondre Søndrål Slettemoen). 5 ind. Kleivdøl 4.12 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 3 ind. Hol stasjon 10.12 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 6 ind. Juven 20.12 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 3 ind. Hellemovegen 24 21.-29.12 (Eirik Kristiansen). 2 hann Såballie, Ustedalen 22.12 (Asgeir Askeland). HOLE: 3-10 ind. Røysetoppen, Røyse 27.10-12.11 (Terje Pettersen mfl.). 1 ind. Kleivstua, Krokkleiva 31.10 (Terje Pettersen, Aksel Olsson). 4 ind. Nordsetertjern, Krokkleiva 31.10 (Terje Pettersen, Aksel Olsson). 10-27 ind. Røysetoppen, Røyse 13.-17.11 (Terje Pettersen mfl.). 3-8 ind. Røysetoppen, Røyse 17.11-8.12 (Terje Pettersen mfl.). 7 ind. Bruløkka, Krokkleiva 2.12 (Terje Pettersen). 8 ind. Røyse Skole 8.12 (Terje Pettersen). 3-8

ind. Gomnes 14.-29.12 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 2-8 hunnfarget Rud Vestre, Røyse 17.-25.12 (Terje Pettersen). 1 ind. Røysetoppen, Røyse 27.12 (Terje Pettersen). LIER: 1 ind. Hennummarka, Tranby 31.10 (Jorunn Villand). 1-15 ind. Hennummarka 19.11-28.12 (*Jorunn Villand, Steinar Stueflotten, Moisés Peregrina), maks. 20 ind. 14.12.. 4 ind. Lierskogen 22.12 (Jorunn Villand). 7 ind. Haugane 53, Tranby 24.12 (Rolf E. Andersen). NEDRE EIKER: 1 adult hunn Spikerveien 48, Krokstadelva 29.11 (Finn Michelsen). NES: 1-2 ind. Lyserstølen, Buvatn 18.10-9.11 (Rolf E. Andersen). 2 hann Synstevatn 13.11 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 7 ind. Myking 23.-26.12 (Ghia Krantz). 12 ind. Jordeslie, Nes 31.12 (Rolf E. Andersen). NORE OG UVDAL: Maks. 6 ind. Hagaset 28.-29.10 (Per Furuseth). 1-3 ind. Solheimstulen 28.-30.10 (Bjørn Lauritzen). 1-7 ind. Fjellsnare øvre felt 30.10-5.11 (Per Furuseth). RINGERIKE: 1-2 ind. Damtjern 2.-3.11 (Christian Dalen, Terje Pettersen). 2 ind. Mørkganga Naturreservat 12.11 (Marius von Glahn). 7 ind. Røsholmstranda, Nordfjorden 24.11 (Terje Pettersen). 2 ind. Høgåsen sørøst 18.12 (Svein Dale). ROLLAG: 4 ind. Veggli 1.12 (Bjørn Lauritzen). SIGDAL: 12 ind. Troll-lia 7.12 (Jan Olav Nybo). 15 ind. Bergshamaren 8.12 (Jan Olav Nybo). ØVRE EIKER: 14 ind. Hasselåsen 10.12 (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Sundmoen, Hokksund 22.12 (Anders Hals). ÅL: 30 ind. Rødungen ved Sangefjellet 9.11 (Turid Ekroll). 7 ind. Reinfet, Leveld 17.11 (Bård Kyrkjedelen). 3 ind. Liagardsvegen 166, Sata 17.-27.11 (Ove Moen).

Konglebiten opptrer tidvis invasionsartet i Sør-Norge. Høsten 2019 hadde vi trolig den største invasjonen i Sør-Norge noensinne. De første individene dukket opp i midten av oktober, og invasjonen varte til midten av februar 2020. Ringmerkingfunn og andre observasjoner tyder på at disse konglebitene kom fra hekkeområdene i nordlige Fennoskandia og nordvestre Russland (Falkenberg 2020). Det ble gjort over 50 funn av minst 350 individer bare i Buskerud. De fleste funn ble gjort i nordfylket, spesielt i Hol og Hemsedal, men mange flokker ble også sett på Røyse i Hole og Tranby i Lier. Flere av observasjonene kan dreie seg om de samme fuglene. En god rognebærhøst bidro til gode næringsforhold for arten. I Buskerud hadde vi mindre invasjoner av konglebit bl.a. høsten 2017 og høsten 2012, og en ganske stor invasjon vinteren 1995/1996, men ingen av disse kan måle seg med årets store invasjon. De tillitsfulle og fargerike fuglene gjorde dette til populære fotoobjekter for mange fuglekikkere.

Konglebit hunn og hann Røysetoppen, Hole 20.11.19. Foto: Audun Jahren

kjernebiter (*Coccothraustes coccothraustes*):

* hekkefunn (3)

Hekkefunn 2019: 4 unger utenfor reir Åssideveien Råen - Krekling, Øvre Eiker 8.7 (Per Øystein Klunderud). 1 unge Olga Lundsvei, Gamlelendåsen, Kongsberg 14.7 (Lars Støen Jacobsen). 1 par mat til 2 unger Kirkevoll, Ål 28.7 (Jens Romslo).

Fåtallig hekkefugl i Buskerud med en bestand i vekst. Arten er meget vanskelig å påvise hekkende, ikke minst med reirfunn. Hekkefunn blir derfor oftest påvist ved adult fugl som mater utfløyne unger. Arten observeres nå regelmessig også i nordfylket i sommerhalvåret. Hele 88 ind. ble ringmerket på Hals i 2019 (Anders Hals).

hortulan (*Emberiza hortulana*):

* alle funn LRSK

1978: 1 ind. Råen, Fiskumvannet, Øvre Eiker 20.5. (Jon Lurås).

Dette gamle funnet ble sendt inn til LRSK for bedømmelse, men uten beskrivelse av fuglen eller sangen, noe som gjorde det umulig for LRSK å ta stilling til denne observasjonen. Siden dette er et gammelt funn gjort i 1978 på en tid da hortulanen forekom regelmessig i området rundt Fiskumvannet, og at det på den tiden ikke var krav til beskrivelse eller godkjenning av slike observasjoner, har LRSK valgt å godkjenne funnet basert på observatørens opplysninger.

Ikke godkjente funn

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera* LRSK - Gol 08.09.19 (ufullstendig rapportering)

Polarsisik *Carduelis hornemanni* LRSK - Hol 03.03.19 (ufullstendig rapportering)

Rettelser til LRSK-rapport 2018

Ingen

Referanser

Andersen, T. og Bergan, M. 2019. Hekkende sjøfugl i Buskerud 2019 – Breiangen og Drammensfjorden. Rapport NOF avd. Buskerud, 21 s.

Bergan, M. og Andersen, G.S. 2019. Hekkende sjøfugl i Buskerud 2019 – Drøbaksund og Vestfjorden. Rapport NOF avd. Oslo og Akershus, 21 s.

Breiehagen, T. og Furueth, P. 2019. Kartlegging av horndykker (*Podiceps auritus*) i Buskerud 2017-18 og en vurdering av bestandsutviklingen. Buskskvetten 35 (<http://www.nofbuskerud.net/buskskvetten.html>), 12 s.

Falkenberg, F. 2020. Enorm invasjon av konglebit til Norge: Kjempefinker fra den nordlige taigaen på bærjakt i sør. Vår Fuglefauna 43 (1), s. 24-28.

Gunnarsen, T. 2019. Vandrefalk i Buskerud 2017-2018. Buskskvetten 35 (<http://www.nofbuskerud.net/buskskvetten.html>), 14 s.

Stueflotten, S. 2009. Sjeldne fugler i Buskerud 2008. Buskskvetten 25 (<http://www.nofbuskerud.net/buskskvetten.html>), 17 s.

Stueflotten, S. 2012. Sjeldne fugler i Buskerud 2011. Buskskvetten 28 (<http://www.nofbuskerud.net/buskskvetten.html>), 31 s.

Stueflotten, S. 2018. Sjeldne fugler i Buskerud 2017. Buskskvetten 34 (<http://www.nofbuskerud.net/buskskvetten.html>), 36 s.

Stueflotten, S. 2019. Sjeldne fugler i Buskerud 2018. Buskskvetten 35 (<http://www.nofbuskerud.net/buskskvetten.html>), 36 s.

LRSKs innrapporteringsliste

Koder:

Krever beskrivelse:

X	Observasjoner skal rapporteres til LRSK med utførlig beskrivelse/dokumentasjon for godkjenning. NSKF bak koden indikerer at NSKF skal godkjenne funnet.

I tillegg kommer alle arter som ikke tidligere er registrert i Buskerud og/eller Norge. Dette gjelder også vinterfunn av flere trekkfuglarter. Bare fotodokumenterte hybrider blir innlemmet i årsrapporten. Rapporteringslista er samordnet med rapporteringslista til NFKF.

Beskrivelse ikke nødvendig:

x	Observasjoner skal rapporteres til LRSK
H	Hekkefunn skal rapporteres til LRSK.
S	Sommerfunn skal rapporteres til LRSK.
V	Vinterfunn skal rapporteres til LRSK.
I	Innlandsfunn skal rapporteres til LRSK.
N	Funn fra nedre deler av Buskerud skal godkjennes av LRSK.
Ø	Funn fra øvre deler av Buskerud skal godkjennes av LRSK.
≥ n	Flokker på ≥ n individer skal rapporteres til LRSK

Versjon 2020, gyldig fra 01.01.2020 (01.07.2020 for båndkorsnebb)

X	Dvergsvane	X	Rørdrum	X	Polarjo	X	Svartrødstjert
SH	Sangsvane	X NSKF	Silkehegre	X	Tyvjo	X NSKF	Asiasvarstrupe
X	Svartsvane	X	Egretthegre	X	Fjelljo	X	Svartstrupe
x	Sædgås	H	Gråhegre	X	Storjo	X NSKF	Svartstrupesteinskvett
X	<i>Sædgås underarter</i>	X NSKF	Stork	X	Dvergmåke	X NSKF	Ørkensteinskvett
V, ≥1000	Kortnebbgås	X NSKF	Bronseibis	X	Sabinemåke	V	Ringtrost
x	Tundragås	X NSKF	Skjestork	x	Krykkje	X NSKF	Svartstrupetrost
X	<i>Tundragås underarter</i>	H	Vepsevåk	H	Hettemåke	V	Måltrost
x	Stripegås	X	Svartglente	X	Svartehavsmåke	V	Duetrost
x	Snøgås	X	Glente	H	Fiskemåke	x	Gresshoppesanger
VH	Hvitkinngås	X NSKF	Båndhavørn	V	Sildemåke	X	Elvesanger
x	Ringgås	x	Havørn	X	Grønlandsmåke	x	Sivsanger
X	<i>Ringgås underarter</i>	X NSKF	Munkegribb	X	Polarmåke	X	Busksanger
X NSKF	Niland	x	Sivhauk	X NSKF	Dvergterne	x	Myrsanger
X NSKF	Rustand	x	Myrhauk	X NSKF	Rovterne	X NSKF	Trostesanger
VH	Gravand	X	Steppehauk	X	Svartterne	X	Hauksanger
x	Knoppand/Moskusand	X NSKF	Enghauk	X	Splitterne	V	Munk
X	Brudeand	H	Hønehauk	XØ/H	Makrellterne	X NSKF	Østsanger
x	Mandarinand	V	Musvåk	XN/H	Rødnebbterne	X NSKF	Fuglekongesanger
H	Brunnakke	V	Fjellvåk	I	Lomvi	X	Gulbrynsanger
X NSKF	Amerikablesand	N	Kongeørn	X	Polarlomvi	V	Gransanger
x	Snadderand	X NSKF	Steppeørn	I	Alke	X	<i>Sibirgransanger</i>
X	Amerikakrikkand	H	Fiskeørn	x	Teist	X	Rødtoppfuglekonge
X NSKF	Rødfotand	V	Tårnfalk	I	Alkekonge	X	Dvergfluesnapper
VH	Stjertand	X	Aftenfalk	x	Lunde	X NSKF	Halsbåndfluesnapper
x	Knekkand	V	Dvergfalk	X NSKF	Steppehøne	X	Skjeggmeis
X NSKF	Blåvingeand	x	Lerkefalk	VH/XØ	Skogdue	XØ	Løvmeis
x	Skjeand	x	Jaktfalk	H, ≥ 5	Tyrkerdue	X	Lappmeis
X NSKF	Rødhodeand	V	Vandrefalk	X	Turteldue	X	Pirol
x	Taffeland	x	Vannrikse	X	Hubro	X NSKF	Rødhalevarsler
VH	Bergand	x	Myrrikse	X	Snøugle	H	Tomskate
I	Ærfugl	x	Åkerrikse	x	Haukugle	x	Varsler
X	Stellerand	VH	Sivhøne	X	Slagugle	N	Lavskrike
x	Havelle	VH	Trane	X	Lappugle	H	Nøttekråke
H, ≥ 20	Svartand	X	Avosett	VH	Homugle	X	<i>Sibirnøttekråke</i>
H, ≥ 20	Sjørør	V	Tjeld	VH	Jordugle	x	Kornkråke
x	Lappfiskand	x	Tundralo	x	Nattravn	X	Svartkråke
X NSKF	Stivhaleand	VH	Vipe	x	Isfugl	X	Rosenstør
x	Vaktel	H	Dverglo	X	Bieter	X NSKF	Gulirisk
X NSKF	Rødhøne	x	Boltit	X NSKF	Blåråke	H	Stillits
X NSKF	Berghøne	H	Småspove	x	Hærfugl	VH	Tomirisk
X	Rapphøne	H	Storspove	H	Gråspett	VH	Bergirisk
X NSKF	Gullfasan	X	Svarthalespove	X	Hvittryggspett	H, ≥ 10	Brunsisik
VH	Smålom	X	Lappspove	H	Dvergspett	X	Polarsisik
VH	Storlom	x	Steinvender	X NSKF	Dverglerke	x	Båndkorsnebb
X	Islom	x	Polarsnipe	X NSKF	Topplerke	H	Grankorsnebb
X	Gulnebbblom	VH	Brushane	X	Trelerke	H	Furukorsnebb
x	Dvergdykker	X	Fjellmyrløper	V	Sanglerke	x	Rosenfink
VH	Toppsykker	X	Tundrasnipe	x	Fjellerke	x	Konglebit
X	Gråstrupedykker	x	Temmincksnipe	X	Tartarpiplerke	H	Kjernebiter
x	Horndykker	x	Sandløper	V	Heipiplerke	V	Lappspurv
X NSKF	Svarthalsdykker	V	Myrsnipe	X	Lappiplerke	X	Hortulan
X NSKF	Svartbrynalbatross	x	Fjæreplytt	x	Skjærpiplerke	X	Vierspurv
X NSKF	Gråhodealbatross	x	Dvergsnipe	X	<i>Sørlig gulerle</i>	X	Dvergspurv
x	Havhest	X	Alaskasnipe	X	<i>Engelsk gulerle</i>	V	Sivspurv
X	Grålire	x	Svømmesnipe	V	Vintererle	X NSKF	Svarthodespurv
X	Havlire	X	Polarsvømmesnipe	V	Linerle	X NSKF	Lazulispurv
X	Stormsval	x	Sotsnipe	X	<i>Svartryggerle</i>	X	Hybrider (fotodok.)
x	Havsule	X	Kvartbekkasin	V	Jernspurv		
H	Storskarv	V	Rugde	H	Nattergal		
X	Toppskarv	x	Dobbeltbekkasin	X NSKF	Sørnattergal		